

FINANSMINISTERIET

Aftaler om den kommunale økonomi for 2003

Juni 2002

FINANSMINISTERIET

**AFTALER OM DEN KOMMUNALE
ØKONOMI FOR 2003**

JUNI 2002

Aftaler om den kommunale økonomi for 2003, juni 2002

Publikationen kan bestilles hos:

Schultz Information
Herstedvang 12,
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: Schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

eller afhentes hos:

Schultz Information
Herstedvang 4
2620 Albertslund

Henvendelse om publikationen kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
6. kontor
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: b:graphic
Tryk: Formula A/S
Oplag: 3.000
Pris: 75 kr. inkl. moms
ISBN: 87-7856-515-4

Elektronisk publikation:
Produktion: Formula A/S
ISBN: 87-7856-516-2

Publikationen kan hentes på Finansministeriets hjemmeside: www.fm.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	5
Aftale om kommunernes økonomi for 2003	7
Aftale om amternes økonomi for 2003	29
Forhandlingsresultat om Københavns kommunes forhold i 2003	45
Forståelse om Frederiksberg kommunes forhold i 2003	51
Bloktilskudsaktstykket for 2003	55

Indledning

Regeringen indgik den 14. juni 2002 aftaler med KL og Amtsrådsforeningen om henholdsvis kommunernes og amternes økonomi i 2003. Der indgås ikke økonomiske aftaler med Københavns og Frederiksberg kommuner, men den 14. juni forelå et forhandlingsresultat med Københavns Kommune. Den 20. juni blev opnået en forståelse om Frederiksberg Kommunes forhold i 2003.

Aftalen med KL indebærer en vækst i serviceudgifterne i forhold til det reviderede budget i 2002 på 800 mill.kr. Aftalen med Amtsrådsforeningen indeholder en samlet vækst i amternes udgifter på 1,5 mia.kr.

I aftalerne med KL og Amtsrådsforeningen er herudover forudsat et niveauløft i 2002 og frem af kommunernes og amternes serviceudgifter, fordi de seneste oplysninger om udgiftsniveauet i 2002 fortsat ligger højere, end det der lå til grund for aftalerne for 2002.

Aftalt realvækst i kommuner og amter 2003

Mill.kr.	KL	ARF
Niveauløft i forhold til aftalen for 2002 ¹⁾	1.140	250
Realvækst, i alt	800	1.503
Heraf		
- sygehuse, generelt løft.....		450
- sygehuse, aktivitetspulje		300
- merudgifter til medicintilskud		503
- øvrige herunder socialområdet		250
I alt inkl. niveauløft	1.940	1.753
I alt ekskl. niveauløft	800	1.503

- 1) Hertil kommer de 0,5 mia.kr. til ældreområdet fra FL02 og den del af de 1,5 mia.kr. til sygehusene, som ikke udmøntes i 2002.

INDLEDNING

Samlet set indebærer aftalerne, at serviceudgifterne i kommuner og amter i 2003 vil være ca. 4 mia.kr. højere i forhold til aftaleforudsætningerne for 2002 og ca. 3 mia.kr. højere i forhold til det forudsatte niveau for 2002, *jf. Økonomiske Redegørelse, maj 2002.*

Med aftalerne er sikret fuld finansiering til de aftalte udgiftsniveauer i 2003. På baggrund af det skønnede niveau for skatteindtægterne mv., er det primærkommunale bloktilskud forhøjet 1.294 mill.kr. for at sikre finansiering til de aftalte udgifter. I amterne er der finansiering til de aftalte udgifter uden særlige reguleringer af det amtskommunale bloktilskud.

Aftalerne indebærer, at den gennemsnitlige udskrivningsprocent, den gennemsnitlige grundskyldspromille og dækningsafgifterne for erhvervs-ejendomme ikke må stige i forhold til 2002 for kommuner hhv. amter i hele landet set under ét.

Aftalerne om KL-kommunernes og amternes økonomi i 2003 indeholder et stort set uændret niveau for de samlede anlægsudgifter. Kommunerne har i vidt omfang fået mulighed for at videreføre den særlige indsats, der har fundet sted i 2001 og 2002 på folkeskoleområdet, og amterne har fået mulighed for at prioritere investeringer på sygehusområdet.

Finansieringen af anlægsaktiviteten er sikret ved, at der er afsat en særlig låneadgang på 40 pct. af nettoanlægsudgifterne på folkeskoleområdet i 2003 i kommunerne. Samtidig er den ordinære lånedispansionspulje forhøjet med 0,2 mia.kr. i 2003. I amterne er låneadgangen på sygehusområdet forøget fra 25 pct. til 50 pct. af nettoanlægsudgifterne i 2003.

Det indgår i forhandlingsresultatet mellem regeringen og Københavns Kommune, at kommunen vil søge at reducere udskrivningsprocenten for indkomstskat i 2003 med 0,1 procentpoint.

REGERINGEN

KL

Aftale om kommunernes økonomi for 2003

14. juni 2002

1. Indledning

En af hovedudfordringerne for det danske samfund i de kommende år er at ruste samfundsøkonomien til den betydelige stigning i antallet af ældre, som sætter ind efter 2010. Set i lyset heraf er regeringens hovedmål for den økonomiske politik at fastholde skattestoppet og halvere Danmarks gæld frem til 2010. Hertil kommer, at regeringen vil arbejde for at skabe råderum for en begyndende lempelse af indkomstskatterne fra 2004.

Under forudsætning af en væsentlig stigning i erhvervsdeltagelsen er der mulighed for en realvækst i det samlede offentlige forbrug frem mod 2010 på gennemsnitligt op til 1 pct. i årene frem til og med 2005 og gennemsnitligt op til ½ pct. i årene 2006-2010. I 2003 er der plads til en realvækst i det samlede offentlige forbrug i stat, amter og kommuner på op til 0,7 pct.

KL tager hovedelementerne i regeringens økonomiske politik til efterretning.

De kommende års vækstrammer er mere begrænsede end i de foregående år for den offentlige sektor under ét. Der er i de nærmeste år et stort demografisk udgiftspres i kommunerne, som stiller særlige krav til kommunernes udgiftsstyring. Regeringen og KL opfordrer kommunerne til at give denne styringsopgave særlig stor opmærksomhed.

Der er på baggrund af aftalen om kommunernes økonomi for 2002 gennemført et omfattende udvalgsarbejde, jf. rapporten *Udfordringer og muligheder – den kommunale økonomi frem mod 2010*. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at udfordringerne i de kommende år er store,

men at udfordringerne kan imødegås gennem styring, prioritering og nytænkning i opgaveløsningen. Vækstrammerne skærper kravene til prioritering og effektivisering. Det udgør en fælles udfordring for regeringen og kommunerne.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne bør have fleksible rammer for den lokale styring og nytænkning, bl.a. gennem fjernelse af uhenigtsmæssige og unødvendige centrale regler. Indenrigs- og sundhedsministeren har med sit frihedsbrev af 10. januar 2002 bidraget til en dialog herom.

Regeringen og KL er enige om, at princippet bag Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT) er meget vigtigt for at fastholde, at økonomisk ansvar og kompetence følges ad. Regeringen og KL konstaterer i den sammenhæng, at DUT-princippet også omfatter statslige signaler og tilkendegivelser om opgaveløsningen i kommunerne, som kan virke udgiftsdrivende. Regeringen vil tage højde herfor i sine udmeldinger om det kommunale serviceniveau.

Regeringen og KL er desuden enige om, at en løbende dialog mellem parterne er en vigtig forudsætning for, at der sker den nødvendige koordinering af udviklingen i de offentlige serviceudgifter. Regeringen og KL vil som hidtil mødes løbende efter behov for at følge op på aftalen og drøfte forhold af relevans for den kommunale økonomi.

Regeringen og KL er enige om at respektere den indgåede aftale. I forlængelse heraf skal de kommunale udgifter i 2003 ligge inden for rammerne af aftalen.

2. Den kommunale beskatning

Den gennemsnitlige udskrivningsprocent, den gennemsnitlige grundskyldspromille og dækningsafgifterne for erhvervsjendomme må ikke stige i forhold til 2002 for kommunerne i hele landet set under ét.

Regeringen vil søge tilslutning til at neutralisere virkningen af eventuelle stigninger i disse skatter. Skattestigninger i kommuner under administration er undtaget herfra.

Der kan være særligt økonomisk trængte kommuner, der kan have vanskeligt ved at undgå skattestigninger. Derfor er det nødvendigt, at kommuner der er bedre stillede – f.eks. demografisk – reducerer skatteudskrivningen tilsvarende.

KL vil understøtte kommunernes bestræbelse på at sikre, at den kommunale beskatning ikke stiger.

Regeringen har orienteret KL om, at regeringen på baggrund af de meget betydelige stigninger i grundværdierne agter at søge tilslutning til at sikre, at grundejerne ikke rammes uforholdsmæssigt hårdt i 2003. Regeringen vil samtidig søge tilslutning til, at kommunerne kompenseres individuelt i 2003 for provenuvirkningerne heraf med udgangspunkt i grundskyldspromillerne i 2002, således at ændringerne ikke påvirker den enkelte kommunes økonomi i 2003.

3. Kommunernes økonomi i 2003

Der vil for kommunerne under ét være samlet balance i den kommunale økonomi i 2003 med følgende forudsætninger:

- Det forudsættes, at kommunernes serviceudgifter i 2003 udgør 131,6 mia. kr., svarende til en realvækst i kommunernes serviceudgifter på 0,8 mia. kr. i forhold til 2002. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet.
- Der er enighed om, at effektivisering kan frigøre ressourcer til omprioritering inden for de kommunale driftsområder.
- Bloktilskuddet forhøjes i 2003 svarende til en forhøjelse for KL-kommunerne på 1.140 mio.kr. Bloktilskudsforhøjelsen modsvarer det udgiftsløft, der følger af, at kommunernes reviderede budgetter ligger højere end det aftalte niveau for serviceudgifterne i 2002.
- Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i kommunerne lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for de selvangivne indkomster fra 2000 til 2003 udgør 13,0 pct.

- I forlængelse af L130 om frit valg af ældrebolig mv. pr. 1/7 2002 og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp pr. 1/1 2003 udbetales i 4. kvartal 2002 og i 2003 et statsligt tilskud på 500 mio. kr. til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle. Fordelingsnøglen fra 2004 og frem drøftes i forbindelse med den planlagte udligningsreform.
- Til grund for aftalen er lagt et niveau for nettoanlægsudgifterne på de skattefinansierede områder på 6,6 mia.kr. i 2003. Der er enighed om, at nybyggeri og renovering i folkeskolen bør have høj prioritet inden for de samlede anlægsudgifter.
- Med henblik på at styrke kommunernes mulighed for at gennemføre investeringer på folkeskoleområdet afsættes i 2003 en særlig lånedispensationspulje, hvorfra der kan ydes dispensationer svarende til 40 pct. af nettoanlægsudgifterne på området i 2003. Tidligere ydede dispensationer fragår heri. Ansøgninger skal være Indenrigs- og Sundhedsministeriet i hænde senest den 16. august 2002. Ministeriet påregner at kunne besvare kommunernes ansøgninger senest den 30. august 2002.
- Den ordinære lånepulje forhøjes i 2003 ekstraordinært med 200 mio.kr., således at denne udgør 400 mio.kr.
- Kommunernes betaling for vidtgående specialundervisning blev ændret med virkning fra skoleåret 2000/2001. Overgangsordningen til afbødning af byrdefordelingsmæssige tab for vanskeligt stillede kommuner videreføres i 2003.
- Det er lagt til grund, at den nuværende psykiatriaftale videreføres med uændret udgiftsniveau for staten og kommunerne.

Økonomisk styring og prioritering

I de senere år har der været betydelige afvigelser mellem de regnskabsførte udgifter og de kommunale budgetter. Det gælder især på grundtakstområdet, hvor udgifterne også er steget markant. Regeringen og KL er enige om, at det set i lyset af den generelle vækstramme er afgørende, at den økonomiske styring strammes op med henblik på at dæmpe de senere års stærke udgiftsvækst. Regeringen vil understøtte, at kommunerne i højere

grad rammestyrer udgifterne på områder, hvor udgiftspreset er stort, så uafviselige merudgifter så vidt muligt finansieres ved omprioritering inden for de givne bevillinger.

Der er også enighed om, at det i lyset af den samlede vækstramme er vigtigt at gennemføre en omhyggelig prioritering af ressourcerne. På områder hvor det demografiske betingede behov mindskes, som f.eks. dagtilbudsområdet, er det vigtigt at ressourceforbruget tilpasses i takt hermed, så enhedsudgifterne ikke stiger utilsigtet. Kommuner, som er i denne situation, opfordres til at gennemføre en tilpasning af ressourceforbruget.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne generelt bør undgå tillægsbevillinger i 2002 og 2003, som ikke er finansieret ved omprioriteringer.

Budgetsikkerhed

Regeringen og KL er enige om, at der i tilfælde af væsentlige ændringer i skønnet for udgifterne til indkomstoverførsler, sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen, vil være behov for at neutralisere dette i relation til den indgåede aftale. Regeringen og KL er samtidig enige om, at der i forbindelse med større initiativer med økonomiske konsekvenser for kommunerne, som ikke direkte er omfattet af DUT-reglerne, er behov for en forudgående vurdering af de økonomiske konsekvenser i forhold til aftalen.

Der er endvidere enighed om, at regeringen søger tilslutning til, at afregningstidspunktet mellem stat og kommuner for efterregulering af skatteindtægter, generelle tilskud og skatterestancer mv. fra og med afregningen i 2003 flyttes et kvartal, så der er større sikkerhed omkring det kommunale indtægtsgrundlag på aftaletidspunktet.

Salg af kommunale forsyningsselskaber

Regeringen og KL henstiller, at kommunerne anvender et overskydende kommunalt provenu fra et eventuelt salg af ejerandele i forsyningsselskaber på energiområdet til gældsafvikling.

Lånemuligheder

Regeringen har tilkendegivet, at der kan være behov for at smidiggøre regelsættet for kommunernes låntagning samt justere administrationen af lånedispensationspuljerne på visse punkter. Sigtet er at opmuntre fagligt

begrundede offentlige-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter, uden at der herved sker en utilsigtet forøgelse af den kommunale likviditet. Der afsættes hertil en særskilt låneramme på 100 mio. kr.

Endvidere ændres reglerne vedrørende deponering således, at en deponeringsforpligtelse reduceres, hvis der er ledig låneramme, eller der er tale om indgåelse af lejemål, som erstatter et andet. Deponerede midler skal endvidere kunne frigives, hvis der i efterfølgende år er ledig låneramme.

Der er også enighed om, at der i administrationen af lånepuljerne skal tages hensyn til mindre kommuners lånebehov i forbindelse med større engangsudgifter samt mulighed for i konkrete tilfælde at kunne give flerårige lånedispensationer.

Parterne er enige om, at ansøgninger om lånedispensationer så vidt muligt skal være behandlet inden budgetlægningen.

Regional balance

Det er vigtigt at sikre, at alle borgere i Danmark har gode og ligelige levevilkår, og at alle områder i landet bliver attraktive for bosætning og udvikling. Der er behov for at understøtte en fortsat udvikling i de kommuner, der har de vanskeligste vilkår.

Puljen til vanskeligt stillede kommuner forhøjes med 100 mio. kr. i 2003, som finansieres af staten. Herudover er der enighed om at forøge puljen med 80 mio. kr. i 2003, som finansieres af det kommunale bloktilskud.

Regeringen og KL er enige om, at puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner skal målrettes mod de kommuner, der har de vanskeligste vilkår, herunder f.eks. i form af en stor forsørgerbyrde, lavt beskatningsgrundlag mv.

På baggrund af finansieringsudvalgets arbejde vil regeringen fremsætte forslag om en udligningsreform, der træder i kraft 1. januar 2004.

Ændring af budgetgarantien

Der er gennemført et fælles udvalgsarbejde om budgetgarantiens dækningsområde. Regeringen og KL er enige om, at kommunernes nettoudgifter til ledighedsydelse bør omfattes af budgetgarantien fremover. Der er endvidere enighed om en forenkling af metoden for bloktilskudsregule-

ringerne i medfør af budgetgarantien. Regeringen vil søge tilslutning hertil.

Præmieringsordningen afskaffes

Præmieringsordningen for offentlige arbejdsgivere, der fastansætter ledige fra tilskudsjob i ustøttede job bliver ikke anvendt i det forudsatte omfang. Regeringen og KL er derfor enige om at afskaffe ordningen.

Anvendelse af puljer

Regeringen og KL er enige om, at omfanget af statslige puljer så vidt muligt bør begrænses, og at dette navnlig gælder efter vedtagelsen af kommunernes budgetter. Ved statslige puljer, der forudsætter kommunal medfinansiering, udgør de statslige puljemidler tilvæksten på området. Kommunernes medfinansiering sker inden for allerede afsatte økonomiske rammer. Det gælder også puljer, der er finansieret af satspuljen. Ved puljers udløb forudsættes det – medmindre andet aftales – at aktiviteten indstilles, eller at midlerne overføres til bloktilskuddet.

4. Flere i arbejde

Det er en forudsætning for de samfundsøkonomiske rammer i de kommende år, at erhvervsdeltagelsen for personer i den erhvervsaktive alder øges væsentligt, så ingen unødigt står uden for arbejdsmarkedet. Indsatsen fremover skal i høj grad rettes mod f.eks. kontanthjælpsmodtagere, indvandrere og flygtninge, revalidender, personer på ledighedsydelse, sygedagpengemodtagere og andre grupper, hvor indsatsen varetages af kommunerne.

Regeringen og KL er enige om, at integrationspolitikken skal sikre en hurtigere integration på arbejdsmarkedet. Regeringen og KL er enige om, at integrationsindsatsen skal gøres mere effektiv og bidrage til at øge erhvervsdeltagelsen for indvandrere væsentligt.

Det er vigtigt, at rådighedsreglerne for kontanthjælpsmodtagere håndhæves effektivt. Der er enighed om, at lovændringen om bagudbetaling af kontanthjælpen er et første skridt i retning af, at der kan iværksættes mere konsekvente rådighedssanktioner end de nuværende.

Regeringen har tilkendegivet, at målsætningen på længere sigt er et mere samtænkt system med én indgang for alle ledige og virksomheder. Der er enighed om, at den offentlige beskæftigelseservice skal sikre, at ledige hurtigst muligt får et ustøttet arbejde, og at de økonomiske incitamentter for de relevante aktører i den forbindelse er vigtige.

KL og regeringen er enige om, at den enkelte kommune med de nuværende regler kan øge sit råderum gennem en aktiv beskæftigelsespolitik, som sigter på, at ledige hurtigst muligt får ordinær beskæftigelse, idet de faktiske muligheder i de enkelte kommuner dog er forskellige. De økonomiske incitamentter til at anlægge en aktiv frem for en passiv strategi på overførselsområdet er således øget igennem de senere år, herunder bl.a. på sygedagpengeområdet. Regeringen lægger vægt på, at de økonomiske incitamentter fastholdes.

5. Vilkår for den kommunale indsats

I forlængelse af frihedsbrevet er regeringen og KL enige om, at regelforenkling og lettelse af administrative byrder har høj prioritet.

Regeringen og KL er enige om, at der skal ske forenklinger på nedenstående områder:

- *Samarbejde på skatteområdet.* Regeringen vil søge tilslutning til at styrke kommunernes muligheder for at samarbejde om skatteforvaltningen, herunder for at etablere kommunale fællesskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse.
- *Tilbud på mindre kommunale bygge- og anlægsarbejder.* Regeringen og KL er enige om, at grænsen for indhentning af underhåndsbud ved kommunale anlægsarbejder hæves fra 1 til 2 mio. kr.
- *Digital udveksling af oplysninger på plan- miljøområdet.* Regeringen og KL vil arbejde for, at det bliver muligt at håndtere planer, planforslag og miljøoplysninger digitalt mellem offentlige myndigheder. Der foreslås nedsat et udvalg med repræsentanter fra KL, Amtsrådsforeningen og staten, der skal afklare de praktiske og økonomiske konsekvenser, herunder fordelingen af udgifterne i forbindelse med håndterin-

gen af digitale planer. Udvalget afgiver så vidt muligt betænkning inden udløbet af 2002.

- *Parkeringsfonde.* Med henblik på at modernisere og forenkle cirkulæret om kommunale parkeringsfonde indleder Økonomi- og Erhvervsministeriet snarest drøftelser med berørte parter, herunder KL og Københavns og Frederiksberg kommuner. Det tilstræbes, at det moderniserede cirkulære ligger klart inden årets udgang.
- *Forenkling af reglerne for optagelse i dagtilbud.* Regeringen vil søge tilslutning til, at servicelovens bestemmelse om optagelse i dagtilbud efter anciennitet ophæves.
- *Madordninger.* Regeringen vil søge tilslutning til, at der indføres mulighed for, at kommunerne kan tilbyde madordning i børnehaverne (dagtilbud for 3-6 årige) mod fuld forældrebetaling. Det er en forudsætning, at madordningen omfatter alle børn i den enkelte børnehave.
- *Regelforenkling på dagtilbudsområdet.* Med henblik på så vidt muligt at harmonisere reglerne for organisering, kompetence, optagelse og forældrebetaling igangsættes en undersøgelse af reglerne for oprettelse af dagtilbud til børn i form af kommunale og selvejende daginstitutioner, dagpleje, puljeordninger, særlige dagtilbud til børn, klubtilbud og særlige klubtilbud. Undersøgelsen skal så vidt muligt være tilendebragt den 1. marts 2003.
- *Forenkling af indberetningskrav til Socialministeriet.* Regeringen vil søge tilslutning til at ændre serviceloven, således at kravet om en årlig indberetning til Socialministeriet om frivillighedsmidler bortfalder. Der vil blive indkaldt redegørelser endnu én gang i 2003, som skal gælde for 2001 og 2002. Herefter bortfalder indberetningskravet.
- *Øget fleksibilitet i folkeskolen.* For at styrke fagligheden og give kommunerne bedre muligheder for at imødegå det demografiske udgiftspres, er regeringen og KL enige om en række tiltag, jf. særskilt afsnit om folkeskolen og tilhørende bilag. Regeringen vil derfor søge tilslutning til en række ændringer på folkeskoleområdet, der omfatter:
 - bedre mulighed for holddannelse på tværs af klasser og klassetrin,
 - årsnormer for fagene,

- mulighed for fælles skoleledelse,
- mulighed for ”rullende skolestart”,
- mulighed for mere fleksibel personaleudnyttelse,
- mulighed for, at andre uddannede kan indgå i skolens arbejde,
- mulighed for, at kombibiblioteker kan ledes og bemandedes af f.eks. bibliotekaruddannede,
- mere fleksible rammer for skoledistrikter,
- mulighed for at integrere dagtilbud, SFO og skole med fælles bestyrelse og fælles ledelse.

Der er endvidere enighed om, at mulighederne for forenklinger og mere fleksible rammer for kommunerne skal vurderes på følgende områder:

- *Råd og nævn.* Der iværksættes et udvalgsarbejde, som skal foretage en kritisk vurdering af råd og nævn, som vedrører det kommunale opgaveområde. I tilknytning hertil skal udvalget i lyset af den reform af det kommunale tilsyn, som indenrigs- og sundhedsministeren vil fremsætte i næste folketingssamling fremkomme med forslag til en forenkling af de kommunale og amtskommunale klageveje. Det skal således tilstræbes, at borgerne i højere grad kan nøjes med at henvende sig ét sted med klager over kommunale afgørelser, og at klagerne behandles samme sted. Udvalget skal endvidere vurdere nødvendigheden af eksisterende indberetninger og redegørelser til staten, herunder belyse mulighederne for en øget digitalisering af kommunale indberetninger. Arbejdet skal afsluttes inden den 1. april 2003.
- *Momsudligning.* Regeringen og KL er enige om at undersøge mulighederne for en forenkling af momsudligningens bidragsdel som led i Finansieringsudvalgets igangværende arbejde med tilskuds- og udligningssystemet.
- *Fleksible rammer for samarbejde.* Der igangsættes et fælles udvalgsarbejde, som bl.a. vil få til opgave at vurdere, om lovgivningen giver kommunerne et tilstrækkeligt grundlag for at indgå forpligtende samarbejder om varetagelsen af de kommunale opgaver, og i givet fald at stille forslag til nødvendige ændringer af lovgivningen. Udvalgets arbejde forventes afsluttet inden udgangen af 2002.

- *Løntilskudsordninger mv.* Regeringen vil overveje mulighederne for at forenkle de nuværende løntilskudsordninger og rådighedsreglerne for kontanthjælpsmodtagere.
- *Forsøg vedr. strukturelle omlægninger på ældreområdet.* Regeringen og KL er enige om, at der bør åbnes mulighed for forsøg, der kan fremme strukturelle omlægninger på ældreområdet.
- *Forenkling af reglerne vedr. inddrivelse af gæld til det offentlige m.v.* Der igangsættes et udvalgsarbejde med det formål inden den 1. januar 2004 at vurdere behovet og mulighederne for at forenkle og harmonisere reglerne vedr. inddrivelse af gæld til det offentlige. Herunder skal det vurderes, om det er anbefalelsesværdigt at samle de væsentligste bestemmelser i en fælles offentlig inddrivelseslov. Udvalget skal endvidere vurdere behovet og mulighederne for at strømline klagemulighederne.

Principper for den fremtidige statslige regulering af kommunerne

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne skal have øget frihed til at forandre, udvikle og nytænke løsninger.

Regeringen anerkender, at muligheden for at fastlægge serviceniveauet og at prioritere mellem forskellige serviceområder er væsentlig for at kunne tilpasse opgaveløsningen til de økonomiske rammer og kommunale ønsker og behov.

KL anerkender samtidig, at samfundsmæssige hensyn, herunder hensynet til borgernes eller virksomhedernes retssikkerhed, altid vil veje tungt ved vurdering af behovet for bindende statslig regulering af kommunernes opgavevaretagelse.

Den statslige regulering bør tage udgangspunkt i, at tilrettelæggelse af organisation og arbejdsprocesser er et kommunalt ansvar, at kommunernes ressourcer skal målrettes service frem for administration, samt at evt. regler bør være letforståelige for borgere og virksomheder.

Regeringen og KL er enige om, at det forud for iværksættelsen af nye reguleringstiltag altid bør vurderes, om formålet kan nås inden for rammerne af gældende ret. Regeringen og KL er endvidere enige om, at alternati-

ver til almindelig regulering – herunder brug af rådgivning, vejledning og dialog – generelt bør overvejes.

Fortsat fokus på regelforenkling og administrative lettelser for kommunerne

Der er enighed mellem regeringen og KL om løbende at drøfte mulighederne for fortsat regelforenkling og administrative lettelser for kommunerne. I forlængelse heraf etableres et kontaktforum på embedsmandsplan.

6. Folkeskole

Regeringen og KL er enige om, at det faglige niveau i folkeskolen skal styrkes. Der er særligt behov for at styrke elevernes færdigheder i dansk og matematik på 1. til 3. klassetrin. Der er også behov for at styrke undervisningen i historie og naturfag samt påbegynde undervisningen af fremmedsprog tidligere.

Regeringen og KL er enige om, at mere fleksible rammer for skolevirksomheden vil understøtte kommunernes mulighed for at imødegå det fremtidige demografisk betingede udgiftspres.

Der er endvidere enighed om, at kommunernes større frihedsgrader stiller krav om, at kommunerne dokumenterer udviklingen i elevernes faglige niveau og skolernes ressourceanvendelse.

Regeringen vil på den baggrund søge tilslutning til en række ændringer på folkeskoleområdet, jf. særskilt bilag. Der er enighed om, at ændringerne samlet indebærer en væsentlig forøgelse af fleksibiliteten. Forøgelsen af timetallet i dansk og matematik indføres i perioden 2003-2006. Kommunerne kompenseres særskilt for merudgifterne i 2003, som udgør 19,7 mio. kr.

Arbejdet med at styrke det faglige niveau samt stigningen i elevtallet de kommende år indebærer en særlig udfordring for den økonomiske styring og opgaveløsning i folkeskolen.

I 2003 vil der være godt 10.000 flere elever i folkeskolen end i 2002. Der er enighed om, at der i lyset af det stigende elevtal er behov for at vende

den stigning i enhedsomkostningerne pr. elev, som fandt sted, da elevtallet faldt. Forudsætningen herfor er – som tilkendegivet i aftalen om kommunernes økonomi for 2000-02 – at lønudgifterne pr. elev nedbringes, hvilket i mange tilfælde kan indebære, at kommunen må ændre det ressourcetildelingsprincip, der hidtil har været anvendt.

Udgiftspresset på folkeskoleområdet øges samtidig i disse år som følge af en tendens til øget anvendelse af specialundervisning. Regeringen og KL er enige om, at der er behov for at bremse væksten i udgifterne til specialundervisning ved bl.a. at øge rummeligheden i den almindelige undervisning og ved en mere målrettet politisk og økonomisk styring af udgifterne.

Regeringen og KL er enige om at nedsætte en fælles arbejdsgruppe, der skal kulegrave regler og praksis samt de pædagogiske og økonomiske konsekvenser af den nuværende ordning. Arbejdsgruppen skal inden udgangen af 2002 komme med forslag til dels at opnå øget rummelighed dels til modeller, der kan sikre en bedre udgiftsstyring på området, jf. bilaget.

7. Socialområdet

Der er med virkning fra 1. januar 2002 gennemført en finansieringsreform på de tunge sociale områder – det vil sige områderne for udsatte børn og unge og voksne handicappede. Finansieringsreformen har til hensigt at sikre incitamenter til en forbedret økonomisk styring, hvilket forventes at bidrage til en mere dæmpet udgiftsudvikling end hidtil set. Den fulde virkning af finansieringsreformen i forhold til kommunernes økonomi slår igennem fra 1. januar 2004, når overgangsordningen med statslig refusion på 40 pct. udløber. Det indebærer, at kommunerne overtager den fulde finansiering af udgifterne inden for grundtaksten. De økonomiske konsekvenser heraf kan være meget betydelige for den enkelte kommune

Indsatsen for udsatte børn og unge

Indsatsen for udsatte børn og unge har de seneste år været et af de hurtigst voksende udgiftsområder med årlige vækstrater på 6-7 pct. realt. Der er enighed om, at der med udsigten til et mere begrænset økonomisk råderum i 2003 er behov for en opbremsning af denne udgiftsudvikling.

Der er enighed om, at en mere målrettet økonomisk styring er nødvendig for at bremse den hidtidige vækst.

I forlængelse heraf er der enighed om, at de senere års vækst i enhedsudgifterne bør bremses op, og at rummeligheden i de almindelige tilbud til børn og unge bør øges med henblik på at reducere behovet for anbringelser uden for hjemmet.

Der er desuden enighed mellem regeringen og KL om, at der er behov for en belysning af årsagerne til den kraftige udgiftsudvikling på området og for at opstille modeller for en bedre politisk og økonomisk styring fremover.

Der nedsættes derfor to arbejdsgrupper med deltagelse af KL og Amtsrådsforeningen, som skal analysere området nærmere for at understøtte en opbremsning af udgiftsvæksten på kort og længere sigt.

Den ene arbejdsgruppe skal foretage en kulegravning af regler og praksis i forhold til de private døgntilbud for børn, unge og voksne.

Den anden arbejdsgruppe skal gennemføre en bred analyse af den særlige støtte til børn og unge efter serviceloven, herunder komme med forslag til, hvordan man kan sikre en udvikling på området, som er både fagligt og økonomisk hensigtsmæssig. Arbejdsgruppen skal opstille modeller for en bedre politisk og økonomisk styring af området fremover.

Indsatsen for voksne handicappede

Regeringen og KL er enige om sammen med Amtsrådsforeningen at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal foretage en udredning af støtte til handicappede og mulige udviklingsscenarier inden for realistiske økonomiske rammer. Arbejdsgruppen skal bl.a. opstille en handlingsplan for handicappedes botilbud.

Ældreområdet

På længere sigt vil antallet af ældre stige kraftigt. Sammenholdt med en øget efterspørgsel som følge af den almindelige velstandsudvikling og forventningerne om mere og bedre service, er der risiko for, at udgiftspresset på ældreområdet øges. Stigningen i antallet af ældre sætter først for alvor ind efter 2010, men det er væsentligt allerede nu at sikre rammerne for, at udgiftspresset kan håndteres.

Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at det er væsentligt at undgå utilsigtede stigninger i enhedsomkostningerne. Samtidig er der enighed om, at der er gode muligheder for fortsat at udvikle kvaliteten i tilbuddene inden for de nuværende ressourcemæssige rammer. Det friere valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp samt af plejebolig understøtter dette.

Fælles ansvar

Regeringen har tilkendegivet, at der er behov for at prioritere indsatsen for de svage grupper i samfundet. Det drejer sig bl.a. om hjemløse, narkomaner, sindslidende og prostituerede. Som led i regeringens handlingsprogram *Fælles Ansvar* er der i perioden 2002-2005 afsat i alt 600 mio. kr. af satspuljen med henblik på at styrke indsatsen i amter og kommuner.

Videreførelse af psykiertiaftalen

Regeringen har tilkendegivet, at den vil søge tilslutning hos Folketingets partier til – i forbindelse med udmøntningen af satspuljen – at forlænge psykiertiaftalen i en ny treårig periode. Regeringen og KL er enige om, at midler, der ikke besluttes anvendt til videreførelse af driften af hidtidige aktiviteter, bør omfordeles til fordel for bl.a. børne- og ungespsykiatrien, de ikke-psykotiske patienter, kvalitetsudvikling og efteruddannelse samt udvikling af distriktspsykiatrien mv.

8. Modernisering og frit valg

Regeringen og KL er enige om at arbejde for en offentlig sektor, som baseres på borgernes frie valg, som er åben, enkel og lydhør, og som giver en høj kvalitet for pengene.

Frit valg og kvalitet

Regeringen og KL er enige om, at kravene til øget kvalitet i den kommunale service bedst indfris ved, at den statslige styring er baseret på overordnede målsætninger, der giver kommunerne frihed til tilrettelæggelse af opgavevaretagelsen og mulighed for at fastlægge niveauet for den kommunale service.

Der er også enighed om, at kvalitetsudviklingen skal sætte fokus på borgernes oplevelse af kvaliteten i de kommunale ydelser. Der er på den bag-

grund behov for at styrke anvendelsen af brugerundersøgelser og sammenlignelig brugerinformation på de kommunale serviceområder.

Regeringen og KL er enige om, at borgerne så vidt muligt skal have mere frihed til at vælge mellem forskellige offentlige og private servicetilbud. Der er samtidig behov for at sikre kommunerne mulighed for at styre den samlede kapacitet og de samlede udgifter i lyset af frit valg.

Der nedsættes en fælles arbejdsgruppe, som – i lyset af behovet for en hensigtsmæssig styring af de offentlige udgifter og hensynet til skat-/serviceforholdet – skal undersøge rammerne og mulighederne for frit valg på dagpasnings- og folkeskoleområdet henover kommunegrænserne. Arbejdsgruppen skal også belyse fordele og ulemper ved at give kommunerne mulighed for at øge fleksibiliteten i dagpasningstilbuddene og overveje afregningsreglerne i forbindelse med frit valg af plejebolig mv. henover kommunegrænser.

Digitalisering

Digitalisering kan bidrage til at sikre bedre service og ressourceanvendelse i kommunerne. Der er enighed om at videreføre arbejdet i det fælles Projekt Digital Forvaltning med samme finansieringsmodel som i 2002.

Der er enighed om, at der skal ske en koordinering vedr. digitale kommunikationsstandarder i stat, amter og kommuner.

Reform af budget- og regnskabssystemet

Regeringen, KL og Amtsrådsforeningen har gennemført første fase af et udvalgsarbejde vedrørende omlægninger i det kommunale budget- og regnskabssystem.

Formålet med omlægningerne i budget- og regnskabssystemet er at forbedre mulighederne for at sammenligne omkostningerne ved den kommunale produktion med private alternativer såvel som mellem kommunerne indbyrdes. Omlægningen rummer samtidig mulighed for en forbedring af den langsigtede prioritering i kommunerne.

Der er enighed om at videreføre arbejdet med omkostningsregistrering i budget- og regnskabsudvalget ud fra en fælles drøftelse af formål og indhold med udgangspunkt i den første fase af arbejdet, herunder at omlægningerne gennemføres inden for rammerne af det nuværende udgiftsbasis-

rede system. På det førstkommende af de aftalte møder fastlægges tidsplanen for indførelse af omkostningsregistrering, og der foretages den detaljerede fastlæggelse de områder, hvorpå der skal ske omkostningsregistrering med virkning fra regnskab 2004.

I tilknytning til det eksisterende system etableres i 2003 og med virkning fra 2004 en samlet statusbalance, der omfatter både finansielle aktiver og materielle anlægsaktiver samt ejendomme og jord til videresalg. Åbningsbalance etableres pr. 1. januar 2004 svarende til staten.

Bilag: Forståelse på folkeskoleområdet mellem KL og regeringen

Overordnet målsætning

Regeringen og KL er enige om, at det faglige niveau i folkeskolen skal styrkes – en række internationale undersøgelser har vist, at danske børn ikke har samme færdighedsniveau som børn fra de lande, vi normalt sammenligner os med. Der er særligt behov for at styrke elevernes færdigheder i dansk og matematik. Der er også behov for at styrke undervisningen i historie og naturfag samt påbegynde undervisningen i fremmedsprog tidligere. Regeringen og KL er enige om, at mere fleksible rammer for skolevirksomheden vil understøtte kommunernes mulighed for at imødegå det demografisk betingede udgiftspres. Regeringen og KL er endvidere enige om, at kommunernes større frihedsgrader stiller krav om, at kommunerne dokumenterer skolernes kvalitet, herunder udviklingen i elevernes faglige niveau og skolernes ressourceanvendelse. Der er enighed om, at der er behov for at udvide folkeskolens rummelighed for at stoppe væksten i specialundervisning.

Regeringen vil på den baggrund søge tilslutning fra Folketingets partier til følgende ændringer på folkeskoleområdet.

Indsats for at gøre førskolebørn mere skoleparate

I erkendelse af at tidligere indskoling giver bedre faglige resultater skal der skabes større sammenhæng mellem børnehaven, SFO'en, børnehaveklassen og skolestarten.

For at sikre, at børnene får bedre forudsætninger for at modtage undervisning, når de begynder i første klasse, skal der arbejdes mere systematisk med sprogstimulering i børnehaven og udarbejdes bindende indholdsbestemmelser for børnehaveklassen.

For at sikre bedre sammenhæng mellem SFO og skole præciseres det, at SFO'ernes pædagogiske virksomhed er omfattet af folkeskolelovens formålsparagraf, og at skolebestyrelserne har pligt til at formulere principper for SFO'ernes virksomhed.

Flere timer i dansk og matematik

Der er behov for at styrke det faglige niveau og at hæve timetallet i dansk og matematik på 1., 2. og 3. klassetrin med hvad der svarer til 1 time (45 minutter) pr. uge ud over det nuværende vejledende timetal i hvert fag. Timefordelingsplanen fastlægges efter nye principper, således at der fastlægges et minimumstimetal for fagblokke (humanistisk fag, naturfag og praktisk/musiske fag) for følgende klassetrin 1. – 3. kl., 4. – 6. og 7. – 9. kl. For fagene dansk og matematik fastlægges der endvidere et samlet minimumstimetal for hvert fag fra 1. – 3. klassetrin. Det vejledende timetal for alle fag på hvert klassetrin bibeholdes. Alle timetal angives fremover som årlige timetal omregnet til klokketimer af 60 minutter.

Tidligere start på fremmedsprog

Den stigende internationalisering stiller øgede krav til elevernes kundskaber i fremmedsprog. Engelsk skal gøres obligatorisk fra 3. klasse (i dag 4. klasse). Undervisningsministeriet vil imødekomme ansøgninger om dispensation i forbindelse med tidligere start på 2. fremmedsprog med henblik på at indhente yderligere erfaringer med tilrettelæggelsen af fremmedsprogsundervisningen.

Styrkelse af naturfag og historie

Undervisningen i historie og naturfag skal styrkes. Det er blandt andet hensigten at styrke afslutningen af fagene i folkeskolens undervisning, således at fagene afsluttes med en obligatorisk prøve/projekt opgave.

Indførelse af den faseopdelte skole

Med henblik på at tilpasse undervisningen til det enkelte barns forudsætninger og styrke det faglige niveau indføres den faseopdelte skole. En faseopdelt skole giver forøgede muligheder for at anvende holddannelse på tværs af klasser og klassetrin, lægger op til en mere målrettet brug af efteruddannelse, således at den rettes mod fagene på disse klassetrin, og forøger mulighederne for, at lærere med liniefagskompetence kommer til at undervise i deres linjefag.

Der nedsættes i den forbindelse en arbejdsgruppe med deltagelse af KL, som skal afdække de nuværende barrierer for at anvende lærerne med liniefagskompetence samt komme med forslag til en mere målrettet og fleksibel tilrettelæggelsesform for kursus – og efteruddannelses tilbud for lærere, pædagoger og ledere.

Mere fleksible rammer/regelforenkling

For at styrke fagligheden og give kommunerne bedre muligheder for at imødegå det demografiske udgiftspres sigtes der gennem regelforenklinger på at

- give bedre mulighed for holddannelse på tværs af klasser og klassetrin bl.a. via en faseopdelt skole,
- erstatte ugenormer for fagene, rammer for den ugentlige og daglige undervisningstid samt antal årlige skoledage med årnormer for fagene,
- give mulighed for fælles skoleledelse, herunder etablering af fødeskoler som led i faseopdeling af skolerne samt tilpasse klasseskoleledelsen hertil,
- muliggøre ”rullende skolestart”,
- fremme en mere fleksibel personaleudnyttelse, således fx at pædagoger får øget adgang til at deltage i indskolingsfasen, og de læreruddannede får øget adgang til at undervise i børnehaveklassen,
- der åbnes mulighed for, at andre uddannede kan indgå i skolens arbejde, fx at idrætsinstruktører inddrages i idrætsundervisningen. Herudover åbnes mulighed for, at kombibiblioteker kan ledes og bemannes fx af bibliotekaruddannede, alternativt at det lokale folkebibliotek varetager skolebiblioteksopgaven,
- skabe mere fleksible rammer for skoledistrikter,
- skabe mulighed for at integrere dagtilbud, SFO og skole med fælles bestyrelse og fælles ledelse.

Øget fokus på skolernes output

Kommunernes større frihedsgrader modsvarer af øgede krav til kommunerne om løbende at dokumentere skolernes kvalitet og ressourceanvendelse. Der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af KL, der skal komme med forslag til metoder til at dokumentere skolens resultater med hensyn til elevernes tilegnelse af faglige kundskaber og færdigheder samt elevernes alsidige personlige udvikling. Arbejdsgruppen skal færdiggøre sit arbejde inden januar 2003.

Folkeskolens rummelighed

En øget anvendelse af holddannelse og lærerteam samt mere fleksibel planlægning giver bedre muligheder for at gennemføre undervisningsdifferentiering. Det er et ønske, at børnene opnår et større udbytte af under-

visningen, og at en bedre styring af udgifterne på specialundervisningsområdet sikrer en mere effektiv ressourceudnyttelse.

For at øge skolens rummelighed og for at styre udgifterne til specialundervisning bedre nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af KL og Amtsrådsforeningen. Arbejdsgruppen skal belyse årsagerne til den kraftige udgiftsudvikling på området, herunder kulegrave regler og praksis samt de pædagogiske og økonomiske konsekvenser af den nuværende ordning. Arbejdsgruppen skal inden udgangen af 2002 komme med forslag til dels at opnå øget rummelighed dels til modeller, der kan sikre en bedre udgiftsstyring på området.

Andet

Der er behov for at understøtte, at skolerne udvikler sig og får stærkere faglige miljøer. Det kan bl.a. gøres ved at sikre, at skolerne har en tilstrækkelig størrelse, at der arbejdes med en faseopdelte skole, og at en større del af lærernes arbejdstid bruges til undervisning. Kommunerne opfordres til at vurdere, hvordan de hver især kan styrke folkeskolens kvalitet og sikre det nødvendige løft i de faglige resultater.

Der er også behov for at klargøre fordelingen af ansvaret mellem forældre, skole og det øvrige samfund for børnenes skolegang og udvikling. På den baggrund nedsættes der en arbejdsgruppe, der skal afklare og stille forslag til en klarere rollefordeling.

Indfasning

Forøgelsen af timetallet i dansk og matematik med hver 1 ugentlig time på 1. – 3. klassetrin svarende til i alt 6 ugentlige timer indfases, således at der fra skoleåret 2003/2004 gives et samlet forøget timetal på de 3 klassetrin svarende til i alt 2 ugentlige timer. Fra skoleåret 2004/2005 forøges det samlede timetal svarende til 4 ugentlige timer og fra skoleåret 2005/2006 svarende til 6 ugentlige timer. Kommunerne vil selv kunne fastsætte den nærmere fordeling af det øgede timetal på de enkelte klassetrin. Der er enighed om, at det øgede timetal i dansk og matematik ved denne indfasning alt andet lige vil indebære merudgifter på 19,7 mio. kr. i 2003, 66,9 mio. kr. i 2004, 114,1 mio. kr. i 2005 og 141,6 mio. kr. i 2006 og fremover.

REGERINGEN

AMTSRÅDSFORENINGEN

Aftale om amternes økonomi for 2003

14. juni 2002

En af hovedudfordringerne for det danske samfund i de kommende år er at ruste samfundsøkonomien til den betydelige stigning i antallet af ældre, som sætter ind efter 2010.

Det er regeringens hovedmål for den økonomiske politik at fastholde skattestoppet og halvere Danmarks gæld frem til 2010. Hertil kommer, at regeringen vil arbejde for at skabe råderum for en begyndende lempelse af indkomstskatterne fra 2004.

Under forudsætning af en væsentlig stigning i erhvervsdeltagelsen er der mulighed for en realvækst i det samlede offentlige forbrug frem mod 2010 på gennemsnitligt op til 1 pct. i årene frem til og med 2005 og gennemsnitligt op til ½ pct. i årene 2006-2010. I 2003 er der plads til en realvækst i det offentlige forbrug i stat, amter og kommuner på op til 0,7 pct.

Amtsrådsforeningen tager hovedelementerne i regeringens økonomiske politik til efterretning.

De kommende års vækstrammer er mere begrænsede end i de foregående år. Vækstrammen giver dog plads til fortsat at udvikle den borgerrettede velfærdsservice – også når der tages højde for forskydninger i befolkningens sammensætning.

Vækstrammen skærper kravene til prioritering og effektivisering i amterne. Det udgør en fælles udfordring for regeringen og amterne. Det er samtidig et fælles ansvar for staten og amterne at afstemme befolkningens forventninger til den amtslige service med de økonomiske muligheder.

Der er på baggrund af aftalen om amternes økonomi for 2002 gennemført et omfattende udvalgsarbejde, jf. rapporten *Udfordringer og muligheder – den kommunale økonomi frem mod 2010*. Regeringen og Amtsrådsforeningen er på den baggrund enige om, at udfordringerne i de kommende år er store, og at styring, prioritering og nytænkning i opgaveløsningen vil bidrage til at løse disse udfordringer.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at amterne bør have fleksible rammer for den lokale styring og nytænkning, bl.a. gennem fjernelse af u hensigtsmæssige og unødvendige centrale regler. Indenrigs- og sundhedsministeren har med sit frihedsbrev af 10. januar 2002 taget initiativ til en dialog herom.

Der er enighed om, at princippet bag Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT) er meget vigtigt for at fastholde, at økonomisk ansvar og kompetence følges ad. Regeringen og Amtsrådsforeningen konstaterer i den sammenhæng, at DUT-princippet også omfatter ankeafgørelser samt statslige signaler og tilkendegivelser om opgaveløsningen i amterne, som kan virke udgiftsdrivende.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er desuden enige om, at en løbende dialog mellem parterne er en vigtig forudsætning for, at der sker den nødvendige koordinering af udviklingen i de offentlige serviceudgifter. Regeringen og Amtsrådsforeningen vil som hidtil mødes løbende efter behov for at følge op på aftalen og drøfte forhold af relevans for den kommunale økonomi.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om at respektere den indgåede aftale. I forlængelse heraf skal amternes budgetter og regnskaber for 2003 ligge inden for rammerne af aftalen.

1. Skattestop

Regeringen lægger afgørende vægt på, at den kommunale beskatning ikke stiger i 2003. Skattestoppet gælder for den amtskommunale sektor under et. Regeringen vil søge tilslutning til at neutralisere virkningen af en eventuel stigning i den gennemsnitlige amtskommunale udskrivningsprocent

2. Amternes økonomi i 2003

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der med nedenstående forudsætninger er sikret samlet balance i amtens økonomi i 2003:

- Der forudsættes en realvækst i amtens nettodriftsudgifter på 1,5 mia.kr. i 2003 i forhold til 2002. Heraf målrettes 1,25 mia.kr. til udbygning på sundhedsområdet. Merudgifterne på øvrige områder kan samlet set være op til 250 mill.kr. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet.
- Der er enighed om, at effektivisering herudover kan frigøre ressourcer svarende til 2 pct. af udgifterne til omprioritering inden for de amtslige driftsområder. Det forudsættes, at effektiviseringspotentialet på de højt prioriterede områder – sundhedsområdet og det sociale område – anvendes til intern omprioritering. På de øvrige områder forudsættes det, at effektiviseringer kan frigøre ca. 0,3 mia. kr., som kan omprioriteres inden for det amtslige serviceområde.
- En del af bloktilskuddet udbetales som en aktivitetsafhængig pulje på 300 mill.kr. til merbehandlinger på sygehusområdet.
- Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i amtene lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for de selvangivne indkomster fra 2000 til 2003 er 13,0 pct.
- På baggrund af de meget betydelige stigninger i grundværdierne agter regeringen at søge tilslutning til at sikre, at grundejerne ikke rammes uforholdsmæssigt hårdt i 2003. Regeringen vil samtidig søge tilslutning til, at amtene kompenseres individuelt i 2003 for provenuvirkningerne heraf, således at ændringerne ikke påvirker den amtskommunale økonomi i 2003.
- Til grund for aftalen er lagt et niveau for de skattefinansierede nettoanlægsudgifter i amtene på 2,8 mia.kr. i 2003.
- Amtene har hypotekbanklån på 400 mill.kr., der forfalder i 2003. Der vil blive adgang til, at lånene kan refinansieres på markedsvilkår.

- Der er enighed om, at der er behov for at fastsætte en lånedispensationsramme for særligt vanskeligt stillede amter, herunder amter med likviditetsvanskeligheder. Der fastsættes en maksimal løbetid på 10 år for disse lån. Dispensationsrammen udgør 150 mill.kr.
- I 2003 gælder en generel låneadgang på 25 pct. af anlægsudgifterne. På sygehusområdet vil låneadgangen i 2003 blive forøget til 50 pct. for at fremme strukturtilpasninger, der kan medvirke til at øge kvalitet og effektivitet. Der er enighed om, at låneadgangen på sygehusområdet som udgangspunkt videreføres i 2004. Den konkrete stillingtagen sker i 2003 i tilknytning til forhandlingerne om amternes økonomi i 2004.
- Der er enighed om, at forhøje puljen til vanskeligt stillede amter til 80 mill.kr. i 2003, som finansieres af det amtslige bloktilskud. Samtidig justeres kriterierne for udmøntning af puljen.
- Der er enighed om, at regeringen søger tilslutning til, at afregningstidspunktet mellem staten og amterne for efterregulering af skatteindtægter, generelle tilskud og skatterestancer mv. fra og med afregningen i 2003 flyttes et kvartal, så der er større sikkerhed omkring det amtskommunale indtægtsgrundlag på aftaletidspunktet.
- På baggrund af regnskabsoplysninger om medicintilskudsudgifterne i 2001 gennemføres på bloktilskuddet for 2002 en endelig regulering af medicingarantien for 2001, jf. aftalen om amternes økonomi i 2001. Det indebærer, at amterne modtager yderligere 673 mill.kr. i sidste kvartal 2002.
- På baggrund af de foreløbige regnskabsoplysninger om medicinudgifterne i 2002 gennemføres i år en midtvejsregulering af medicingarantien for 2002 på 726 mill.kr., jf. aftalen om amternes økonomi i 2002.
- Det er lagt til grund for aftalen, at amternes udgifter til medicintilskud udgør 5.536 mill.kr. i 2003. Halvdelen af en eventuel afvigelse mellem dette beløb og udgifterne i amternes regnskaber for 2003 reguleres over bloktilskuddet i 2004 med en foreløbig regulering ved midtvejsreguleringen i 2003. Regeringen og Amtsrådsforeningen er

enige om, at der er behov for bedre redskaber til at dæmpe udgiftsvæksten, jf. nedenfor. En nedbringelse af udgiftsvæksten i forhold til det forudsatte vil frigøre et yderligere råderum i amterne.

- Det er lagt til grund, at den nuværende psykiatriaftale videreføres med uændret udgiftsniveau for staten og amterne.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at amterne bør undgå tillægsbevillinger, som ikke er finansieret ved omprioriteringer.

Lånemuligheder

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der via regelsættet for den kommunale låntagning samt administrationen af lånedispensationer bør ske en smidiggørelse af lånereguleringen. Sigtet er at opmuntre fagligt begrundede offentlige-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter, uden at der herved sker en utilsigtet forøgelse af amtskommunernes likviditet. Der afsættes hertil en særskilt ramme til deponeringsfrigørelse mv. på 100 mill.kr. i 2003.

Endvidere ændres reglerne vedrørende deponering således, at en deponeringsforpligtelse reduceres, hvis der er ledig låneramme, eller der er tale om indgåelse af lejemål, som erstatter et andet. Deponerede midler skal endvidere kunne frigives, hvis der i efterfølgende år er ledig låneramme.

Forsyningsselskaber

Regeringen og Amtsrådsforeningen henstiller, at amterne anvender overskydende amtsligt provenu fra et eventuelt salg af ejerandele i forsyningsselskaber mv. til gældsafvikling.

Brug af puljer

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at omfanget af statslige puljer så vidt muligt bør begrænses, og at dette navnlig gælder efter vedtagelsen af amternes budgetter. Ved statslige puljer, der forudsætter amtslig medfinansiering, udgør de statslige puljemidler tilvæksten på området. Amternes medfinansiering sker inden for allerede afsatte økonomiske rammer. Det gælder også puljer, der finansieres af satspuljemidler.

Ved puljers udløb forudsættes det – medmindre andet aftales – at aktiviteten indstilles, eller at midlerne overføres til bloktilskuddet.

Præmieringsordningen afskaffes

Præmieringsordningen for offentlige arbejdsgivere, der fastansætter ledige fra tilskudsjob i udstøttede job bliver ikke anvendt i det forudsatte omfang. Regeringen og Amtsrådsforeningen er derfor enige om at afskaffe ordningen.

3. Vilkår for amternes indsats

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at regelforenkling og lettelse af administrative byrder har høj prioritet, givet at amtskommunerne skal leve op til de økonomiske målsætninger i aftalen. Der er enighed om initiativer på følgende områder:

Socialområdet

- *Betaling for ydelser i botilbud.* For at opnå klarere og mere ensartede regler om betaling for ydelser i botilbud vil betalingsreglerne for ydelser i botilbud blive vurderet i fællesskab. Grundlaget for vurderingen vil omfatte Amtsrådsforeningens rapport om køb og salg af individuelle ydelser fra december 2000.
- *Forenkling af indberetningskrav til Socialministeriet.* Regeringen vil søge tilslutning til, at kravet om en årlig indberetning til Socialministeriet om frivillighedsmidler bortfalder. Der vil blive indkaldt redegørelser endnu én gang i 2003, som skal gælde for 2001 og 2002. Herefter bortfalder indberetningskravet.

Sundhed

- *Øgede frihedsgrader til løsning af sygehusopgaven.* I forlængelse af indenrigs- og sundhedsministerens frihedsbrev har nogle amter påpeget behovet for øgede frihedsgrader til løsning af sygehusopgaven, herunder bedre muligheder for offentligt-privat samarbejde. Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om at søge tilvejebragt en generel forsøgshjemmel hertil i sygehusloven.
- *Klar ansvarsfordeling mellem amt og kommune i forbindelse med pleje af respiratorpatienter.* Med henblik på forenkling og klar ansvarsfordeling iværksættes en analyse af reglerne om fordeling af opgaver mellem amt og kommune i forbindelse med behandling af respiratorpatienter.

- *Videregivelse af patientoplysninger.* Der iværksættes en undersøgelse af behovet og mulighederne for at forenkle administrationen i forbindelse med patienters samtykke til videregivelse af patientoplysninger.
- *Patientbefordring.* Mulighederne for at forenkle reglerne om patientbefordring undersøges nærmere, herunder mulighederne for at amterne får større indflydelse på deres befordringstilbud til patienterne.

Undervisning

- *Øget fleksibilitet i gymnasier mv.* Regeringen vil i de kommende overvejelser om en reform af det almene gymnasium og hf søge at opnå tilslutning til, at der skabes øget fleksibilitet for institutionerne, herunder i tilrettelæggelsen af uddannelsen, samtidig med, at der fastholdes en fælles national standard for de almen-gymnasiale uddannelser

Øvrigt

- *Digital udveksling af oplysninger på plan- og miljøområdet.* Der er enighed om at arbejde for, at det bliver muligt at håndtere planer, planforslag og miljøoplysninger digitalt mellem offentlige myndigheder. Der foreslås nedsat et udvalg med repræsentanter fra Amtsrådsforeningen, KL og staten, der skal afklare de praktiske og økonomiske konsekvenser, herunder fordelingen af udgifterne i forbindelse med håndteringen af digitale planer. Udvalget afgiver så vidt muligt betænkning inden udløbet af 2002.
- *Offentligt-privat samspil.* Der er under Økonomi- og Erhvervsministeriet igangsat et regelforenklingsarbejde vedrørende offentlig-privat samspil, som ventes afsluttet i efteråret 2002.
- *Råd og nævn.* Der iværksættes et udvalgsarbejde, som skal foretage en kritisk vurdering af råd og nævn, som vedrører det kommunale opgaveområde. I tilknytning hertil skal udvalget i lyset af den reform af det kommunale tilsyn, som indenrigs- og sundhedsministeren vil fremsætte i næste folketingssamling fremkomme med forslag til en forenkling af de kommunale og amtskommunale klageveje. Udvalget skal endvidere vurdere nødvendigheden af eksisterende indberetninger og redegørelser til staten, herunder belyse mulighederne for en øget digitalisering af kommunale indberetninger. Arbejdet skal afsluttes inden den 1. april 2003.

Regeringen anerkender, at muligheden for at fastlægge serviceniveauet og at prioritere mellem forskellige serviceområder er væsentlig for at kunne tilpasse opgaveløsningen til de økonomiske rammer og regionale ønsker og behov. Samtidig anerkender Amtsrådsforeningen, at samfundsmæssige hensyn, herunder hensynet til borgerne eller virksomhedernes retssikkerhed, altid vil veje tungt ved vurdering af behovet for bindende statslig regulering af amternes opgavevaretagelse.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at det forud for iværksættelsen af nye reguleringstiltag altid bør vurderes, om formålet kan nå inden for rammerne af gældende ret. Der er endvidere enighed om, at alternativer til almindelig regulering – herunder brug af rådgivning, vejledning og dialog – generelt bør overvejes.

4. Sundhed

Der har været en årlig vækst i udgifterne på sundhedsområdet på gennemsnitlig 2½ pct. realt i de seneste 10 år. Samtidigt er antallet af behandlinger steget betydeligt og produktiviteten er blevet forbedret. Udviklingen kan især tilskrives forbedrede behandlingsmetoder, herunder ny medicin, og politiske beslutninger om at udvide aktiviteten og serviceniveauet mv.

På finansloven for 2002 er der afsat et engangsbeløb på yderligere 1,5 mia.kr. til finansiering af udgifter, der er forbundet med at øge behandlingskapaciteten i sundhedsvæsenet med henblik på nedbringelse af ventetider mv.

Hvis hele puljen på 1,5 mia.kr. bliver brugt i 2002, vil realvæksten på sygehusområdet samlet set være ca. 7 pct. i 2002. Amterne har iværksat en række ekstraordinære tiltag med henblik på at øge aktiviteten og udmønte puljen. Der er enighed om, at det har høj prioritet at udmønte puljen allerede i 2002, men at dette skal ske under hensyn til en hensigtsmæssig lønudvikling mv. Eventuelt uudnyttede midler overføres til 2003. Udmøntningen af uforbrugte midler drøftes inden udgangen af september måned 2002.

Fra 1. juli 2002 indføres frit valg for patienter, som venter mere end to måneder på behandling. Det frie valg omfatter også private sygehuse og sygehuse i udlandet.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om at tilstræbe et enklere klagesystem på sundhedsområdet. Der er enighed om, at hvert amt etablerer et patientkontor, hvortil alle klager kan indgives. Det sker som led i en samlet modernisering af patientklage- og patientforsikringssystemet.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er i øvrigt enige om, at finansieringen af uddannelsen af turnuskandidater hos praktiserende læger overgår til amtsligt regi. Regeringen vil stille forslag herom i efteråret 2002.

Sygehuse

Der er enighed om, at tilførslen af yderligere midler til sygehusvæsenet i 2003 skal ses i sammenhæng med den ekstraordinære indsats i 2002, herunder den endnu ikke udmøntede pulje på 1,5 mia.kr.

Der afsættes i 2003 yderligere 450 mill.kr. til en forstærket generel indsats på sygehusområdet. Herudover afsættes 300 mill.kr. af bloktilskuddet til en aktivitetsafhængig pulje. Den konkrete udformning af puljen – herunder kriterierne for udmøntningen – drøftes inden udgangen af september måned 2002, samtidig med at der tages stilling til udmøntningen af eventuelt overskydende midler fra puljen på 1,5 mia.kr.

Der er enighed om, at midlerne især skal understøtte indsatsen på kræftområdet, hjerteområdet, det medicinske område, opfølgning på speciallægekommissionen samt indførelse af IT-systemer, men også på andre områder kan der være behov for en forstærket indsats.

Der er enighed om, at der skal ske en forbedring af aktualiteten og kvaliteten af aktivitetsregistreringen i sundhedsvæsenet. Der er i den forbindelse enighed om at tillægge udviklingen af DRG-systemet høj prioritet, herunder årligt at tilvejebringe et fyldestgørende grundlag om bl.a. ydelser, aktivitet og omkostninger til beregning af takster, med virkning fra 1. januar 2003.

Der nedsættes et sekretariat, som skal stå for at videreudvikle den fælles danske kvalitetsmodel og sende den i udbud i løbet af vinteren 2002-03. Arbejdet med den landsdækkende danske kvalitetsmodel gennemføres i overensstemmelse med tidsplanen i det fælles notat af 24. maj 2002.. Sekretariatet placeres i regi af Sundhedsstyrelsen og vil bestå af repræsentanter fra Amtsrådsforeningen, H.S, Sundhedsstyrelsen samt Indenrigs- og

Sundhedsministeriet. Sekretariatet finansieres inden for eksisterende økonomiske rammer.

Alle amter arbejder på at forbedre forholdene for de døende og deres pårørende. Der er enighed om at forsætte udbygningen af det palliative område ved hjælp af palliative teams og etablering af hospicer.

Psykiatri

Regeringen har tilkendegivet, at den vil søge tilslutning hos Folketingets partier til – i forbindelse med udmøntningen af satspuljen – at forlænge psykiatriaftalen i en ny treårig periode.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der er behov for at dreje prioriteringen af puljens midler i retning af, at midler, der ikke besluttes anvendt til videreførelse af driften af hidtidige aktiviteter, især målrettes børne- og ungepsykiatrien, de ikke-psykotiske patienter, kvalitetsudvikling og efteruddannelse samt udvikling af distriktskykiatrien mv.

Medicinudgifter

Amternes udgifter til medicintilskud er steget betydeligt de seneste år, og alene i 2001 steg udgifterne med 11,7 pct.

Undersøgelser tyder på, at både læge, patient og apotek ofte mangler overblik over, hvilke lægemidler den enkelte patient har fået ordineret og faktisk anvender. Etableringen af elektroniske medicinprofiler vil kunne bidrage til at skabe et sådan overblik. Dette vil indebære en bedre lægemiddelanvendelse med afledte kvalitetsmæssige konsekvenser for det samlede sundhedsvæsen og dermed den offentlige økonomi. Der er enighed om at arbejde for at indføre elektroniske medicinprofiler snarest muligt, og at nødvendig lovgivning fremsættes i starten af næste folketingssamling. Finansieringen forudsættes at ske inden for eksisterende økonomiske rammer.

Lægemiddelstyrelsen råder over oplysninger om ordinationsmønstre, som vil være til stor nytte i amternes fortsatte kvalitetsarbejde vedr. medicin. Der vil derfor blive arbejdet for en mere koordineret indsats mellem amterne – i samarbejde med Lægemiddelstyrelsen m.fl. om øget rationel farmakoterapi.

Der iværksættes et fælles arbejde med henblik på at komme med konkrete forslag til initiativer på medicinområdet, som kan sikre en bedre udgiftsstyring. Arbejdet afsluttes i efteråret 2002.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der er brug for at skærpe opmærksomheden på at sikre, at ordinationen af lægemidler er hensigtsmæssig både økonomisk og sundhedsfagligt. Det vil i den forbindelse bl.a. kunne overvejes at ændre amternes mulighed for at gribe ind over for læger, der udskriver medicin uhensigtsmæssigt. Regeringen og Amtsrådsforeningen henstiller til Sygesikringens Forhandlingsudvalg, at dette spørgsmål tages op som led i drøftelserne med Praktiserende Lægers Organisation.

Kommunikation og sammenhæng i sundhedssektoren

Etableringen af den fælles offentlige sundhedsportal er i gang. Portalen vil være en hovedindgang til det offentlige sundhedsinformation og kommunikation, og samtidig skabe en fælles ramme for kommunikationen i det samlede sundhedsvæsen. Det er væsentligt, at sundhedsportalen understøtter EPJ-standardiseringen. Staten bidrager til finansieringen af sundhedsportalen med 5 mill.kr. årligt.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om at fortsætte udviklingen af elektroniske patientjournaler, som bygger på fælles faglige og tekniske standarder, der sikrer, at informationerne mellem systemerne kan udveksles. Desuden vil amterne og Sundhedsstyrelsen styrke samarbejdet om den videre udvikling på området.

Samtidig er der enighed om, at registrerings- og omsorgssystemer på socialområdet i videst muligt omfang skal kunne kommunikere med de tilsvarende systemer på sundhedsområdet, herunder EPJ mv. Det forudsætter bl.a., at der sker en koordinering vedr. digitale kommunikationsstandarder i amter og kommuner. Indførelsen af elektroniske patientjournaler forudsætter, at sygehusene gennemfører de nødvendige tilpasninger af organisationen og arbejdsgangene. Det er en fælles målsætning at landets sygehuse inden udgangen af 2005 har indført elektroniske patientjournaler baseret på fælles standarder. Der er enighed om, at de konkrete projekter søges afsluttet inden for de tidsfrister, som opstilles i IT-strategien for sundhedsvæsenet.

5. Socialområdet

Udgifterne på amternes del af det sociale område er i de senere år steget meget betydeligt. Der er enighed om, at der med udsigten til et mere begrænset råderum er behov for en opbremsning af den hidtidige udgiftsvækst. Finansieringsreformen på det sociale område, som trådte i kraft 1. januar 2002, understøtter en bedre økonomisk styring af området fremover.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at det er et vigtigt element i finansieringsreformen på det sociale område, at kommuner og amter indgår samarbejdsaftaler om indsatsen. Amtsrådsforeningen vurderer, at amterne ved DUT-sagen på området er blevet underkompenseret med 350 mill.kr. Der udbetales 300 mill.kr. a conto over bloktilskuddet i 2003. Det endelige beløb afklares som led i den endelige regulering af DUT-sagen om finansieringsreformen, som finder sted i 2003, således at bloktilskuddet ved midtvejsreguleringen i 2003 reguleres endeligt for så vidt angår udgiftsvirkningen i både 2002 og 2003 af en eventuel afvigelse.

Der er enighed om at understøtte en opbremsning af udgiftsvæksten ved følgende initiativer på kort og længere sigt.

For så vidt angår det korte sigt er der enighed om:

- at nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af KL og Amtsrådsforeningen om kulegravning af regler og praksis i relation til private døgntilbud til børn, unge og voksne. Arbejdsgruppen afrapporterer inden udgangen af oktober 2002.
- at målrette en del af Socialministeriets metodeudviklingsprogram mv. mod aktiviteter, der kan medvirke til at sikre mere kvalitet uden yderligere udgifter.

Med henblik på det længere sigt er der enighed om:

- at nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af KL og Amtsrådsforeningen, som skal foretage en bred analyse af den særlige støtte til børn og unge efter serviceloven, herunder komme med forslag til, hvordan man kan sikre en udvikling på området, som er både fagligt og økonomisk hensigtsmæssig. Arbejdsgruppen skal opstille modeller

for en bedre politisk og økonomisk styring af området fremover. Arbejdsgruppe skal have færdiggjort sit arbejde inden marts 2003.

- at nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af KL og Amtsrådsforeningen, som skal foretage en udredning af støtte til handicappede og mulige udviklingsscenarier inden for realistiske økonomiske rammer. Arbejdsgruppen skal blandt andet opstille en handlingsplan for botilbud for handicappede. Arbejdsgruppen skal have færdiggjort sit arbejde senest 1. marts 2003.
- at iværksætte en analyse af skæringsfladen mellem kriminalforsorgen og socialektoren. Arbejdsgruppen skal afgive rapport senest den 1. februar 2003.

Det fælles ansvar

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at prioritere indsatsen for de svageste grupper i samfundet højt. Som led i regeringens handlingsprogram *Fælles Ansvar* er der i perioden 2002-2005 afsat i alt 600 mill.kr. fra satspuljen I 2003 er der afsat 140 mill.kr., som skal fordeles blandt aktørerne på området (kommuner, amter, frivillige organisationer mv.).

Regeringen og Amtsrådsforeningen har drøftet indførelsen af en behandlingsgaranti for motiverede stofmisbrugere, som vil være et væsentligt skridt i retning af at forbedre indsatsen for denne gruppe. I forlængelse af den seneste satspuljeaftale vil regeringen drøfte finansieringen med satspuljepartierne i efteråret. Garantien vil være omfattet af DUT.

Specialundervisning

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der er behov for at bremse væksten i udgifterne til specialundervisning ved bl.a. at øge rummeligheden i den almindelige undervisning og ved en mere målrettet politisk og økonomisk styring. Parterne er enige om at nedsætte en fælles arbejdsgruppe, der skal kulegrave regler og praksis samt de pædagogiske og økonomiske konsekvenser af den nuværende ordning. Arbejdsgruppen skal inden udgangen af 2002 komme med forslag til dels at opnå øget rummelighed dels til modeller, der kan sikre en bedre udgiftsstyring på området.

6. Modernisering af den offentlige sektor

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om de overordnede pejlemærker for den offentlige sektors udvikling i de kommende år, som de er præsenteret i regeringens moderniseringsprogram for den offentlige sektor.

Digitalisering

Digitalisering kan bidrage til at sikre bedre service og ressourceanvendelse i amterne. Der er enighed om at videreføre arbejdet i det fælles Projekt Digital Forvaltning med samme finansieringsmodel som i 2002.

Der er enighed om, at der skal ske en koordinering vedr. digitale kommunikationsstandarder i stat, amter og kommuner.

Kvalitetsudvikling

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at kravene til øget kvalitet i amternes service bedst indfris ved, at den statslige styring baseres på overordnede målsætninger, der giver amterne muligheder for at fastlægge niveauet for den tilbudte service.

Der er også enighed om, at kvalitetsudviklingen skal sætte fokus på borgernes oplevelse af kvaliteten i amternes ydelser. Der er på den baggrund behov for styrke anvendelsen og anvendeligheden af brugerundersøgelser på de amtskommunale serviceområder.

Reform af budget og regnskabssystemet

Regeringen, KL og Amtsrådsforeningen har gennemført første fase af et udvalgsarbejde vedrørende omlægninger i det kommunale budget- og regnskabssystem.

Formålet med omlægningerne i budget- og regnskabssystemet er at forbedre mulighederne for at sammenligne omkostningerne ved den kommunale produktion med private alternativer såvel som mellem amterne indbyrdes. Omlægningen rummer samtidig mulighed for en forbedring af den langsigtede prioritering i amterne.

Der er enighed om at videreføre arbejdet med omkostningsregistrering i budget- og regnskabsudvalget ud fra en fælles drøftelse af formål og indhold med udgangspunkt i den første fase af arbejdet, herunder at omlæg-

ningerne gennemføres inden for rammerne af det nuværende udgiftsbaserede system. På det førstkommende af de aftalte møder fastlægges tidsplanen for indførelse af omkostningsregistrering, og der foretages den detaljerede fastlæggelse de områder, hvorpå der skal ske omkostningsregistrering med virkning fra regnskab 2004.

I tilknytning til det eksisterende system etableres i 2003 og med virkning fra 2004 en samlet statusbalance, der omfatter både finansielle aktiver og materielle anlægsaktiver samt ejendomme og jord til videresalg. Åbningsbalance etableres pr. 1. januar 2004 svarende til staten.

REGERINGEN

KØBENHAVNS KOMMUNE

Forhandlingsresultat om Københavns Kommunes forhold i 2003

14. juni 2002

1. Indledning

Regeringen og Københavns Kommune har drøftet en række forhold af særlig betydning for Københavns Kommune i 2003.

Københavns Kommune tager regeringens økonomisk-politiske målsætninger til efterretning. Københavns Kommune vil fremme målsætningen om at få flere i arbejde, som er en forudsætning for det samlede råderum for stat, amter og kommuner i de kommende år.

Københavns Kommune tager størrelsen af bloktilskuddene til amter og kommuner til efterretning.

Endelig tager Københavns Kommune regeringens aftaler med KL og Amtsrådsforeningen for så vidt angår folkeskolen, det sociale område og sundhedsområdet til efterretning.

2. Beskatningen i Københavns Kommune

Regeringen har indført et skattestop. Det indebærer, at den gennemsnitlige udskrivningsprocent, den gennemsnitlige grundskyldspromille og dækningsafgifterne for erhvervsjendomme ikke må stige i forhold til 2002 for hhv. amterne og kommunerne i hele landet set under ét.

Regeringen vil søge tilslutning til at neutralisere virkningen af eventuelle stigninger i disse skatter. Skattestigninger i kommuner under administration er undtaget herfra. Københavns Kommune tager dette til efterretning.

Københavns Kommune har tilkendegivet, at kommunen vil søge at reducere udskrivningsprocenten i 2003 med 0,1 pct.point. Regeringen vil søge tilslutning til, at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at undlade at kræve tilbagebetaling i 2003 af de udsatte skatteafregninger vedr. 1989 og 1990 for Københavns Kommune, jf. kildeskattelovens § 64 A.

Regeringen vil på baggrund af de meget betydelige stigninger i grundværdierne agter at søge tilslutning til at sikre, at grundejerne ikke rammes uforholdsmæssigt hårdt i 2003. Regeringen vil samtidig søge tilslutning til, at kommunerne kompenseres individuelt i 2003 for provenuvirkningerne heraf med udgangspunkt i grundskyldspromillerne i 2002, således at ændringerne ikke påvirker den kommunale økonomi i 2003.

3. Gældsafvikling

Københavns Kommunes gæld er som led i arbejdet med at skabe langsigtet balance i kommunens økonomi nedbragt med 6,4 mia. kr. fra 1994 til 2002.

Derudover gør Københavns Kommune opmærksom på, at kommunen har en betydelig vedligeholdelses- og efteruddannelsesgæld, der også skal tages i betragtning, når den samlede økonomiske situation vurderes.

Regeringen og Københavns Kommune er enige om, at gældsafviklingen bør fortsætte i 2003, således at bruttogælden reduceres med i alt 346 mill. kr. (ekskl. lån til byfornyelse). Et overskud på kommunens finansieringsbalance kan bl.a. medgå hertil.

4. Boligområdet

Der er behov for et fleksibelt og tilstrækkelig udbud af boliger overalt i Danmark. Det gælder også i København, som i disse år oplever en tilvækst i befolkningen og dermed behov for flere familie- og ungdomsboliger.

Regeringen vil undersøge mulighederne for at fremme boligudbuddet i Københavns Kommune og i resten af landet, herunder:

- fremme privat udlejningsbyggeri,
- fremme et mere effektivt og konkurrencedygtigt boligbyggeri,
- fremme fleksible muligheder for at øge antallet af ungdomsboliger
- etablere regelsæt for husbåde.

5. Fælles ansvar

Regeringen og Københavns Kommune er enige om, at der er behov for at prioritere indsatsen for de svageste grupper i samfundet. Det drejer sig bl.a. om hjemløse, sindslidende, narkomaner og prostituerede.

Som led i regeringens handlingsprogram *Fælles ansvar* er der i perioden 2002-2005 afsat i alt 600 mill. kr. med henblik på at styrke indsatsen i amter og kommuner. Midlerne er en del af satspuljeforliget. Regeringen og Københavns Kommune er i den forbindelse enige om, at der er et særligt behov for en styrket indsats i København.

6. Nye løsninger inden for den offentlige velfærdsservice

Regeringen og Københavns Kommune er enige om, at København i sin egenskab af at være både primær- og amtskommune har særlige muligheder og forpligtelser til at afprøve nye veje for en mere hensigtsmæssig og effektiv velfærdsservice. Parterne er derfor enige om, at Københavns Kommune kan medvirke til at afprøve nye måder at tilrettelægge og gennemføre velfærdsopgaverne på inden for de givne lovgivningsmæssige og administrative rammer.

Det kan for eksempel være en mulighed, at Københavns Kommune medvirker til at afprøve nye veje på arbejdsmarkedsområdet og indenfor undervisningen.

7. Københavns Metro

Regeringen samt Københavns og Frederiksberg kommuner gennemfører i fællesskab et udredningsarbejde med henblik på at undersøge mulighederne for at etablere en Cityring som metroløsning i København og Frederiksberg.

8. Øresundsregionen

Regeringen og Københavns Kommune er enige om, at Øresundsregionen bør være et vækstcentrum i Østersøområdet. De igangværende forhandlinger mellem regeringen og den svenske regering om skatteregler for pendlere mv. understøtter dette.

Der er nedsat en fælles arbejdsgruppe, hvori der vil indgå relevante regionale myndigheder, som inden udgangen af 2002 skal undersøge mulighederne for at styrke informationsindsatsen i Øresundsregionen.

9. Index:2005

Som led i styrkelsen af Øresundsregionen støtter Københavns Kommune aktivt projektet vedr. INDEX:2005 og bidrager med 1 mio. kr. i udviklingsfasen. INDEX:2005 skal være en designpris på linje med filmens Oscar. Der sigtes på en første prisuddeling i 2005.

10. Bonuspuljen

I aftalen om amternes økonomi for 2002 indgik bl.a. en afvikling af bonuspuljen i 2004 samtidig med den mellem Folketingets partier aftalte omlægning af tilskuds- og udligningssystemet, herunder spørgsmålet om de byrdefordelmæssige konsekvenser.

Københavns Kommune er af den opfattelse, at afvikling af bonuspuljen ikke er i overensstemmelse med aftalen om oprettelsen af H:S. Københavns Kommune har tilkendegivet, at man forventer, at Folketinget kompenserer H:S ved at stoppe nedtrapningen af det særlige statstilskud til H:S fra 2004 og frem.

Regeringen anerkender ikke, at aftalen om oprettelsen af H:S indeholder bindinger i forhold til afvikling af bonuspuljen.

11. Privat børnepasning

Det kan være vanskeligt at etablere et tilstrækkeligt antal daginstitutionspladser i tæt bebyggede områder i København. Københavns Kommune har på den baggrund forsøgsvis i 2000-2003 haft adgang til at fravige bestemmelsen om, at tilskud til privat pasning først kan ydes fra det tidspunkt, hvor barnet kan optages i dagtilbud. Regeringen vil se velvilligt på en eventuel ansøgning fra Københavns Kommune om at forlænge fravigelsesadgangen for Københavns Kommune til 2004.

REGERINGEN

FREDERIKSBERG KOMMUNE

Forståelse om Frederiksberg Kommunes forhold i 2003

20. juni 2002

1. Indledning

Regeringen og Frederiksberg Kommune har drøftet en række forhold af særlig betydning for Frederiksberg Kommune i 2003.

Frederiksberg Kommune tager regeringens økonomisk-politiske målsætninger til efterretning. Frederiksberg Kommune er samtidig indstillet på at fremme målsætningen om at få flere i arbejde, som er en forudsætning for det samlede råderum for stat, amter og kommuner i de kommende år.

Frederiksberg Kommune tager størrelsen af bloktilskuddene til amter og kommuner til efterretning.

Frederiksberg Kommune tager regeringens aftale med KL for så vidt angår folkeskolen og socialområdet til efterretning.

Tilsvarende tager Frederiksberg Kommune regeringens aftale med Amtsrådsforeningen for så vidt angår sundhed til efterretning.

Låneadgangen på sygehusområdet i 2003 på 50 pct. omfatter også H:S. Frederiksberg Kommune og H:S vil blive inddraget i drøftelserne vedrørende udmøntning af den aftalte aktivitetspulje og evt. uforbrugte midler af puljen på de 1,5 mia.kr. Endvidere indgår H:S i standardiseringsarbejdet inden for kommunikation, herunder elektronisk patientjournal.

Med henblik på at styrke Frederiksberg Kommunes mulighed for at gennemføre investeringer på folkeskoleområdet kan kommunen få lånedisponation svarende til 40 pct. af de nettoinvesteringer, der ligger udover den skoleudbygningsplan som kommunen tidligere har fået låneadgang til.

Frederiksberg Kommune får i 2003 mulighed for at optage lån på 25 pct. af nettoanlægsudgifterne til anlægsinvesteringer på det amtskommunale område uden for sygehusområdet, der i 2003 er omfattet af en særskilt låneadgang i 2003, jf. ovenover.

Frederiksberg Kommune deltager i de relevante arbejdsgrupper i forlængelse af kommuneaftalerne for 2003.

2. Skattestop

Regeringen har indført et skattestop. Det indebærer, at den gennemsnitlige udskrivningsprocent, den gennemsnitlige grundskyldspromille og dækningsafgifterne for erhvervsjendomme ikke må stige i forhold til 2002 for hhv. amterne og kommunerne i hele landet set under ét.

Regeringen vil søge tilslutning til at neutralisere virkningen af eventuelle stigninger i disse skatter. Skattestigninger i kommuner under administration er undtaget herfra. Frederiksberg Kommune tager dette til efterretning.

3. Grundværdier

Regeringen vil på baggrund af de meget betydelige stigninger i grundværdierne søge tilslutning til at sikre, at grundejerne ikke rammes uforholdsmæssigt hårdt i 2003. Regeringen vil samtidig søge tilslutning til, at kommunerne kompenseres individuelt i 2003 for provenuvirkningerne heraf med udgangspunkt i grundskyldspromillerne i 2002, således at ændringerne ikke påvirker den enkelte kommunes økonomi i 2003.

4. Metroen

Regeringen, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune gennemfører i fællesskab et udredningsarbejde med henblik på at undersøge mulighederne for at etablere en Cityring som metroløsning i København og Frederiksberg.

5. Effektivisering i H:S

Loven om dannelsen af Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S) er fortsat grundlaget for regeringen og Frederiksberg Kommune. Der er enighed om, at en fortsat fælles planlægning og drift af sygehusene i H:S bidrager til at sikre en bedre udnyttelse af den samlede kapacitet og dermed øger effektiviteten til gavn for patienterne.

Regeringen og Frederiksberg Kommune vil gennem sine repræsentanter i det kommende udvalgsarbejde om økonomien i H:S bidrage til overvejelserne om fortsatte effektiviseringsmuligheder i H:S.

6. Bonuspuljen

I aftalen om amternes økonomi for 2002 indgik bl.a. en afvikling af bonuspuljen i 2004.

Frederiksberg Kommune er fortsat af den opfattelse, at sidste års aftale mellem den daværende regering og Amtsrådsforeningen ikke er i overensstemmelse med aftalen om oprettelsen af H:S. Frederiksberg Kommune forventer, at Folketinget kompenserer H:S ved at stoppe nedtrapningen af det særlige statstilskud til H:S fra 2004 og frem.

Regeringen anerkender ikke, at aftalen om oprettelsen af H:S indeholder bindinger i forhold til afvikling af bonuspuljen. De byrdefordelingsmæssige konsekvenser indgår i finansieringsudvalgets arbejde.

7. Regelforenkling

I forlængelse af frihedsbrevet har regeringen modtaget forslag til regelforenklinger og lettelser af administrative byrder, herunder også fra Frederiksberg Kommune. Forslagene vil indgå i det videre arbejde med regelforenkling, jf. også aftalerne med hhv. KL og Amtsrådsforeningen.

8. Udligning

På baggrund af finansieringsudvalgets arbejde vil regeringen fremsætte forslag om en udligningsreform, der træder i kraft 1. januar 2004.

Frederiksberg Kommune er af den opfattelse, at overvejelserne om en tilskuds- og udligningsreform skal indeholde en vurdering af mulighederne for at inddrage storbyfaktorer.

9. Fælles ansvar

Regeringen og Frederiksberg Kommune er enige om, at der er behov for fortsat at prioritere indsatsen for de svageste grupper i samfundet. Det drejer sig bl.a. om hjemløse, sindslidende, narkomaner og prostituerede.

Som led i regeringens handlingsprogram *Fælles ansvar* er der i perioden 2002-2005 afsat i alt 600 mill.kr. fra satspuljen med henblik på at styrke indsatsen.

10. Skoleudbygning

Frederiksberg Kommune oplever en fortsat stigning i antallet af skolebørn. Ifølge Frederiksberg Kommune vil antallet af folkeskolelever fra 2001/2002 til 2002/2003 stige med 3,5 pct. I aftalen for 2001 indgik, at Frederiksberg Kommune i 2001 og 2002 kan låne til 50 pct. af udgiften til skoleudbygningen. I aftalen for 2002 blev det yderligere aftalt, at Frederiksberg Kommune kan låne til 50 pct. af en fordyrelse på 45 mio. kr. Frederiksberg Kommune har oplyst, at skoleudbygningsplanen siden sidste års aftale er blevet yderligere forskudt og fordyret. Frederiksberg Kommune kan lånoptage til 50 pct. af fordyrelsen af skoleudbygningsplanen på 8,1 mio. kr. (01 p/l) i 2003.

Frederiksberg Kommune fik i aftalen for 2002 mulighed for at lånoptage 100 pct. af anlægsudgiften på 68 mio.kr. til en parkeringskælder i forbindelse med skoleudbygningen. Frederiksberg Kommune har oplyst, at der i forbindelse med licitationen er sket en fordyrelse af projektet. Frederiksberg Kommune kan i 2003 optage lån til 100 pct. af den oplyste fordyrelse på 11 mio. kr.

København, den 19. juni 2002

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

- a. Finansministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at statens tilskud til kommuner og amtskommuner for finansåret 2003 fastsættes til henholdsvis 24.219,8 mill.kr. og 9.133,3 mill.kr., jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

I forbindelse hermed søges om tilslutning til:

- at det primærkommunale bloktilskud i 2003 midlertidigt forøges med 1.293,7 mill.kr., svarende til 1.140 mill.kr. for KL-kommunerne for at finansiere de merudgifter, der følger af, at serviceudgifterne i kommunernes reviderede budgetter for 2002 ligger over det oprindeligt aftalte.
- at fremskrivningsprocenten for det selvangivne udskrivningsgrundlag fra 2000 til 2003 fastsættes til 13,0 pct. i overensstemmelse med statens skøn for udskrivningsgrundlaget i konjunkturvurderingen fra maj 2002, jf. lov om kommunal indkomstskat.
- at fremskrivningsprocenten for ejendomsværdiskat fra 2000 til 2003 fastsættes til 29,7 pct., jf. lov om kommunal indkomstskat.
- at der anvendes en skønnet satsreguleringsprocent på 3,2 pct. for 2003.
- at afregningstidspunktet mellem staten og den kommunale sektor for efterreguleringen af indkomstskat, generelle tilskud og skatterestancer udskydes fra 4. kvartal 2003 til 1. kvartal 2004. Regeringen vil senere fremsætte forslag om en permanent ændring af afregningstidspunktet.

- at puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner i 2003 – ud over den forhøjelse på 60 mill.kr., der indgik i sidste års aftale – forøges med 100 mill.kr, som finansieres af staten. Herudover er der enighed med KL om at forøge puljen med 80 mill.kr. i 2003, som finansieres af det kommunale bloktilskud for 2003.
- at puljen til vanskeligt stillede amter i 2003 forøges til 80 mill.kr. Der er enighed med Amtsrådsforeningen om at forhøjelsen på 19,7 mill.kr finansieres af det amtskommunale bloktilskud. Samtidig justeres kriterierne for udmøntningen af puljen.
- at overgangsordningen til afbødning af de byrdefordelingsmæssige tab ved ændringen af taksterne for vidtgående specialundervisning videreføres i 2003, således at der overføres i alt 20,9 mill. kr. af det primærkommunale statstilskud for 2003 til fordeling til kommuner til dækning af tab i forbindelse med ændringen af folkeskoleloven, jf. lov nr. 485 af 31. maj 2000.
- at der af det amtskommunale bloktilskud finansieres en pulje på 340,5 mill.kr, svarende til 300 mill.kr. for amterne, til merbehandling på sygehusområdet. Kriterierne for udmøntningen drøftes mellem parterne i efteråret.
- at det amtskommunale bloktilskud i 2003 forhøjes med et acontobeløb på 340,5 mill.kr., svarende til 300 mill.kr. for de 14 amter, som forskud på efterreguleringen af DUT-sagen vedr. den sociale finansieringsreform. Beløbet modregnes i efterreguleringen vedr. finansieringsreformen i 4. kvartal 2003, som optages på næste års bloktilskudsaktstykke.
- at staten delvist garanterer amternes udgifter til medicintilskud i 2003, således at 50 pct. af afvigelsen mellem et udgiftsniveau på 5.536 mill.kr. i de 14 amter og det faktiske beløb i amternes regnskaber indregnes i bloktilskuddet for 2004 med en midtvejsregulering i bloktilskuddet for 2003 på næste års aktstykke.
- at det undlades at kræve tilbagebetaling i 2003 af de udsatte skatteafregninger vedr. 1989 og 1990 for Københavns Kommune, jf. kildeskattelovens § 64 A, uanset at det vurderes, at der vil være overskud i kommunens økonomi i 2003.

Samtidig anmodes om tilslutning til, at det allerede fastsatte tilskud for 2002 til kommunerne reguleres med -169,2 mill.kr. til i alt 25.387,4 mill.kr., og at tilskuddet til amtskommunerne forhøjes med

1.606,8 mill.kr. til i alt 9.688,6 mill.kr. Udgifterne afholdes delvist inden for ministeriernes rammer samt ved træk på de generelle reserver.

Som led heri anmodes om tilslutning til

- at det allerede fastsatte tilskud til amtskommunerne i 2002 forhøjes med i alt 764,0 mill.kr. svarende til den endelige regulering vedr. medicingarantien for 2001.
- at det allerede fastsatte tilskud til amtskommunerne for 2002 og frem forhøjes med 823,0 mill.kr. svarende til midtvejsreguleringen vedr. medicingarantien for 2002.

Endelig anmodes om tilslutning til, at der anvendes en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet i 2002 og 2003 for det særlige tilskud på 500 mill.kr. til ældreområdet i forlængelse af lov nr. 399 af 6. juni 2002 og lov nr. 423 af 6. juni 2002, jf. finansloven for 2002. Fordelingsnøglen fra 2004 og frem drøftes i forbindelse med den planlagte udligningsreform.

- b. Staten yder et årligt tilskud til kommunerne og amtskommunerne, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. Tilskuddet fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg. Kommuner og amter skal senest den 1. juli året forud for tilskudsåret have meddelelse om størrelsen af det samlede tilskud.

Regeringen indgik den 14. juni 2002 aftale med KL om kommunernes økonomi for 2003 og aftale med Amtsrådsforeningen om amternes økonomi for 2003 samt et forhandlingsresultat med Københavns Kommune for 2003. Der foreligger endnu ikke et endeligt resultat af drøftelserne med Frederiksberg Kommune.

Aftalen med KL

Aftalen med KL omfatter økonomien i 2003. Det forudsættes, at kommunernes serviceudgifter i 2003 udgør 131,6 mia. kr., svarende til en realvækst i kommunernes serviceudgifter på 0,8 mia. kr. i forhold til 2002. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet.

Der er enighed om, at effektiviseringer yderligere kan frigøre ressourcer til omprioritering inden for de kommunale driftsområder.

Bloktilskuddet forhøjes i 2003 svarende til en forhøjelse for KL-kommunerne på 1.140 mill.kr. Bloktilskudsforhøjelsen modsvarer det udgiftsløft, der følger af, at kommunernes reviderede budgetter ligger

højere end det aftalte niveau for serviceudgifterne i 2002, således at kommunerne under ét kan budgetlægge med udgangspunkt i det forventede faktiske aktivitetsniveau for 2002.

Til grund for aftalen er lagt et niveau for nettoanlægsudgifterne på de skattefinansierede områder på 6,6 mia.kr. i 2003. Der er enighed om, at nybyggeri og renovering i folkeskolen bør have høj prioritet inden for de samlede anlægsudgifter.

Regeringen og KL er enige om, at der er behov for at styrke undervisningen i folkeskolen samt for mere fleksible rammer for kommunernes skolevirksomhed. Regeringen vil søge Folketingets tilslutning til en række ændringer på folkeskoleområdet. Det er forudsat i aftalen, at kommunerne kompenseres for merudgifter ved den styrkede undervisning, som skønnes at udgøre 19,7 mill. kr. i 2003, idet reguleringen af bloktilskuddet afventer resultatet af forhandlingerne med Folketingets partier.

Aftalen indebærer en præcisering af, at den gennemsnitlige udskrivningsprocent, den gennemsnitlige grundskyldspromille og dækningsafgifterne for erhvervsejendomme ikke må stige i forhold til 2002 for kommunerne i hele landet set under ét. Det fremgår, at såfremt dette ikke realiseres ved budgetlægningen har regeringen tilkendegivet at ville søge tilslutning til at neutralisere virkningen heraf. Det fremgår endvidere af aftalen, at KL vil understøtte kommunernes bestræbelse på at sikre, at beskatningen ikke stiger.

Regeringen og KL er enige om, at kommunernes nettoudgifter til ledighedsydelse bør omfattes af budgetgarantien fremover. Der er endvidere enighed om en forenkling af metoden for bloktilskudsreguleringerne i medfør af budgetgarantien. Regeringen vil søge tilslutning hertil.

Regeringen og KL er enige om, at der i tilfælde af væsentlige ændringer i skønnet for udgifterne til indkomstoverførsler, sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen, vil være behov for at neutralisere dette i relation til den indgåede aftale.

Med henblik på at styrke kommunernes mulighed for at gennemføre investeringer på folkeskoleområdet afsættes i 2003 en særlig lånedispensationspulje, hvorfra der kan ydes dispensationer svarende til 40 pct. af nettoanlægsudgifterne på området i 2003.

Den ordinære ramme til lånedispensationer forhøjes i 2003 ekstraordinært med 200 mill.kr., således at denne udgør 400 mill.kr.

Regeringen har tilkendegivet, at der kan være behov for at smidiggøre regelsættet for kommunernes låntagning samt justere administra-

tionen af lånedispensationspuljerne på visse punkter. Endvidere er sigtet at opmuntre fagligt begrundede offentlige-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter, uden at der herved sker en utilsigtet forøgelse af den kommunale likviditet. Der afsættes hertil en særskilt ramme til deponeringsfritagelse mv. på 100 mill.kr. i 2003.

Aftalen med Amtsrådsforeningen

Aftalen med Amtsrådsforeningen omfatter økonomien i 2003.

Der forudsættes en realvækst i amternes nettodriftsudgifter på 1,5 mia.kr. i 2003 i forhold til 2002. Hertil kommer reguleringer i medfør af DUT-princippet. I forhold til udgiftsniveauet i sidste års aftale er herudover foretaget et niveauløft på 250 mill.kr., hovedsagligt begrundet i udgifter på det sociale område.

Der er enighed om, at effektivisering herudover kan frigøre ressourcer til omprioritering inden for de amtslige driftsområder.

Der er enighed med Amtsrådsforeningen om en klar prioritering af sundhedsområdet. I aftalen indgår 1,25 mia.kr. ekstra til sygehus- og medicinområdet – heraf 750 mill.kr. til en forstærket indsats på sygehusområdet og 500 mill.kr. til dækning af stigende udgifter til sygesikringsmedicin. Merudgifterne på de øvrige områder kan samlet set udgøre op til 250 mill.kr.

En del af amternes bloktilskud udbetales som en aktivitetsafhængig pulje på 300 mill.kr. til merbehandlinger på sygehusområdet.

Til grund for aftalen er lagt et niveau for de skattefinansierede nettoanlægsudgifter i amterne på 2,8 mia.kr. i 2003.

Aftalen indebærer en præcisering af, at den gennemsnitlige udskrivningsprocent ikke må stige i forhold til 2002 for den amtskommunale sektor under ét. Det fremgår, at såfremt dette ikke realiseres ved budgetlægningen har regeringen tilkendegivet at ville søge tilslutning til at neutralisere virkningen heraf.

Det er lagt til grund for aftalen, at amternes udgifter til medicintilskud udgør 5.536 mill.kr. i 2003. Der søges tilslutning til, at halvdelen af en eventuel afvigelse mellem dette beløb og udgifterne i amternes regnskaber for 2003 reguleres over bloktilskuddet i 2004 med en foreløbig regulering ved midtvejsreguleringen i 2003.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der er behov for bedre redskaber til at dæmpe udgiftsvæksten på medicinområdet. Derfor iværksættes et fælles arbejde med henblik på at komme med konkrete forslag til initiativer på medicinområdet, som kan sikre en bedre udgiftsstyring. Arbejdet afsluttes i efteråret 2002.

Staten bidrager til finansieringen af den fælles offentlige sundhedsportal med 5 mill.kr. årligt.

Låneadgangen til anlægsinvesteringer på sygehusområdet forøges fra 25 til 50 pct. for at fremme strukturtilpasninger, der kan medvirke til at øge kvaliteten og effektiviteten i behandlingerne.

Amterne har hypotekbanklån på 400 mill.kr., der forfalder i 2003. Der vil blive adgang til, at lånene kan refinansieres på markedsvilkår.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der er behov for at fastsætte en lånedispensationsramme for særligt vanskeligt stillede amter, herunder amter med likviditetsvanskeligheder. Der fastsættes en maksimal løbetid på 10 år for disse lån. Dispensationsrammen udgør 150 mill.kr.

Regeringen og Amtsrådsforeningen er enige om, at der via regelsættet for den kommunale låntagning samt administrationen af lånedispensationer bør ske en smidiggørelse af lånereguleringen. Endvidere er sigtet at opmuntre fagligt begrundede offentlige-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter, uden at der herved sker en utilsigtet forøgelse af amtskommunernes likviditet. Der afsættes hertil en særskilt ramme til deponeringsfritagelse mv. på 100 mill.kr. i 2003.

Forhandlingsresultat med Københavns Kommune

Regeringen og Københavns Kommune har drøftet en række forhold af særlig betydning for Københavns Kommune i 2003. Københavns Kommune tager regeringens aftaler med KL og Amtsrådsforeningen til efterretning.

Københavns Kommune har tilkendegivet, at kommunen vil søge at reducere udskrivningsprocenten i 2003 med 0,1 pct.point. Regeringen søger tilslutning til, at indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at undlade at kræve tilbagebetaling i 2003 af de udsatte skatteafregninger vedr. 1989 og 1990 for Københavns Kommune, jf. kildeskattelovens § 64 A, uanset at det vurderes, at der vil være overskud i kommunens økonomi i 2003.

Regeringen og Københavns Kommune er enige om, at afviklingen af kommunens gæld bør fortsætte i 2003, således at bruttogælden reduceres med i alt 346 mill. kr. (ekskl. lån til byfornyelse). Et overskud på kommunens finansieringsbalance kan bl.a. medgå hertil.

Øvrige elementer i aftalerne

Aftalerne indebærer, at den gennemsnitlige udskrivningsprocent for indkomstskat, den gennemsnitlige grundskyldspromille og dæknings-

afgifterne for erhvervsejendomme for landet under ét ikke må stige i forhold til 2002.

Fremskrivningsprocenten fra det faktisk selvangivne udskrivningsgrundlag for 2000 til statens skøn for det selvangivne udskrivningsgrundlag for 2003 er beregnet til 13,0 pct.

Statsgarantien på provenuet fra den kommunale og amtskommunale ejendomsværdiskat opgøres med udgangspunkt i den enkelte kommunes eller det enkelte amts ejendomsværdiskat i 2000 fremskrevet med 29,7 pct. fra 2000 til 2003.

Satsreguleringsprocenten mv. for 2003 vil blive bekendtgjort i august 2002, jf. lov om en satsreguleringsprocent. På finanslovsforslaget for 2003 forudsættes en satsreguleringsprocent på 3,2 pct.

På baggrund af de meget betydelige stigninger i grundværdierne agter regeringen i den kommende folketingssamling at søge tilslutning til at sikre, at grundejerne ikke rammes uforholdsmæssigt hårdt i 2003. Regeringen vil samtidig søge tilslutning til, at kommunerne og amterne kompenseres individuelt i 2003 for provenuvirkningerne heraf, således at ændringerne ikke påvirker de enkelte kommuner og amters økonomi i 2003.

Der er enighed om, at regeringen søger tilslutning til, at afregningstidspunktet mellem staten og hhv. kommunerne og amterne for efterregulering af skatteindtægter, generelle tilskud og skatterestancer mv. fra og med afregningen i 2003 flyttes et kvartal, så der er større sikkerhed omkring det amts- og primærkommunale indtægtsgrundlag på aftaletidspunktet.

Regeringen og hhv. KL og Amtsrådsforeningen er enige om, at omfanget af statslige puljer så vidt muligt bør begrænses, og at dette navnlig gælder efter vedtagelsen af hhv. kommunernes og amternes budgetter. Ved statslige puljer, der forudsætter hhv. kommunal eller amtlig medfinansiering, udgør de statslige puljemidler tilvæksten på området. Kommunernes og amternes medfinansiering sker inden for allerede afsatte økonomiske rammer. Det gælder også puljer, der finansieres af satspuljemidler. Ved puljers udløb forudsættes det – medmindre andet aftales – at aktiviteten indstilles, eller at midlerne overføres til hhv. det kommunale og amtskommunale bloktilskuddet.

Det bemærkes, at Bornholms Regionskommune anses for omfattet af forhandlingsresultaterne med såvel KL som Amtsrådsforeningen.

Det særlige tilskud til kommunerne på 500 mill. kr. i 2002 og 2003 til ældreområdet fordeles efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Fordelingsnøglen beregnes ud fra en

sammenvejning af antallet af ældre i den enkelte kommune i aldersgrupperne 65-74 år, 75-84 år og 85 årige og derover. Sammenvejningen foretages med en skønnet gennemsnitlig udgift pr. person i de nævnte aldersgrupper.

Generelle tilskud til kommuner og amtskommuner

Efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner yder staten til samtlige kommuner og amtskommuner et årligt generelt tilskud.

De generelle tilskud til primærkommuner og amtskommuner for finansåret 2003 søges fastsat til hhv. 24.219,8 mill.kr. og 9.133,3 mill.kr.

Opgørelsen heraf er sket med udgangspunkt i det foregående års tilskud med regulering for pris- og lønudviklingen. De generelle tilskud til primærkommuner og amtskommuner for 2003 er reguleret med hhv. -400,9 mill.kr. og 26,1 mill.kr. som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen mellem staten, kommunerne og amtskommunerne samt ændringer i den bindende statslige regulering af kommunernes og amtskommunernes virksomhed (Det Udvidede Totalbalanceprincip), jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til primærkommuner og amtskommuner. Endvidere reguleres tilskuddene til primærkommunerne i 2003 med -1.581,9 mill. kr. vedrørende budgetgarantien, jf. lov om udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

I tilskudsåret 2003 overføres i alt 20,9 mill. kr. af det primærkommunale statstilskud til fordeling til kommuner til dækning af tab i forbindelse med vidtgående specialundervisning, jf. lov nr. 485 af 31. maj 2000 om ændring af lov om folkeskolen.

De generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne for 2002 søges reguleret med hhv. -157,9 mill.kr. og 19,8 mill.kr. som følge af Det Udvidede Totalbalanceprincip, jf. lov om udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. Endvidere reguleres tilskuddene til primærkommunerne i 2002 med -12,1 mill.kr. som en efterregulering på baggrund af den faktiske udvikling i de budgetgaranterede udgifter og med 0,8 mill.kr. som følge af regulering vedrørende rentetillæg til forskelsbeløb af kildeskat vedrørende 1999.

De generelle tilskud til amtskommunerne i 2002 søges herudover reguleret med 764,0 mill.kr. som en endelig regulering af medicingarantien for 2001 og fra 2002 og frem med 823,0 mill.kr. som midtvejsregulering af medicingarantien for 2002.

I vedlagte bilag 1 og 2 er givet en samlet specifikation og oversigt over den søgte tilskudsfastsættelse i 2002 og den søgte foreløbige tilskudsfastsættelse for 2003. Bilag 1 vedrører primærkommunernes tilskud, og bilag 2 vedrører amtskommunernes tilskud. De søgte tilskudsbeløb for 2003 vil blive indarbejdet i forslag til finanslov for 2003.

Den søgte ændring af de generelle tilskud for finansåret 2002 finansieres delvist inden for rammerne af finansloven for 2002, herunder ved træk på de enkelte ministeriers reserver til finansiering af bindende regelændringer.

Ændringerne til de generelle tilskud for finansåret 2002 kan specificeres således på under- og standardkonti:

§ 16.91.01. Amtskommuner	
10. Statstilskud til amtskommuner	
Udgift:	
72. Overførsler til kommuner	1.606,8 mill.kr.
§ 16.91.11. Kommuner	
20. Statstilskud til kommuner	
Udgift:	
72. Overførsler til kommuner	-169,2 mill.kr.

Andre bevillingsforhold

Af den samlede kompensation til kommunerne og amterne på i alt 1.437,6 mill.kr i 2002, søges en del finansieret ved forbrug af den generelle reserve. Dette kan specificeres således på under- og standardkonti:

§ 35.11.09. Midtvejsregulering af det kommunale bloktilskud	
10. Midtvejsregulering af det kommunale bloktilskud	
Udgift:	
74. Reserver og budgetregulering	-1.000,0 mill.kr.

- c. Særskilt forelæggelse for Finansudvalget af de søgte tilskudsbeløb sker under henvisning til §§ 10 og 17 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.
- d. Finansministeriet har forhandlet med de respektive ministerier om de forhold, som vedrører disse ministeriers ressort, samt med de kommunale organisationer og Københavns og Frederiksberg Kommuner.
- e. Under henvisning til ovenstående søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at statens tilskud til kommuner og amtskommuner for finansåret 2002 fastsættes til henholdsvis 25.387,4

mill.kr. og 9.688,6 mill.kr., således at der på forslag til tillægsbevillingslov for 2002 optages følgende ændringer:

§ 16.91.01. Amtskommunerne.....	1.606,8 mill.kr.
§ 16.91.11. Kommunerne	-169,2 mill.kr.
§ 35.11.09. Midtvejsregulering af det kommunale bloktilskud.....	-1.000,0 mill.kr.

Der søges endvidere tilslutning til, at der på lov om tillægsbevilling for finansåret 2002 optages følgende tekstanmærkninger under §16:

”Tekstanmærkning ad 16.91.01, 16.91.11, 16.91.12, 16.91.14 og 16.91.20.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til ved udmelding af tilskud og udligning til kommuner og amtskommuner for 2003 pr. 1. juli 2002, jf. lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, at anvende en skønnet satsreguleringsprocent for 2003 på 3,2 pct.”

”Tekstanmærkning ad. 16.91.01 og 16 91.02.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til ved udmeldingen af særtilskud til særligt vanskeligt stillede amtskommuner for 2003 at overføre 19,7 mill. kr. af det amtskommunale statstilskud til fordeling til vanskeligt stillede amtskommuner således at puljen i 2003 udgør 80 mill.kr. Puljen fordeles efter ministerens skøn til de amtskommuner, der må anses for økonomisk vanskeligt stillede.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11 og 16.91.12.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til ved udmelding af særtilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner for 2003 at overføre 80 mill.kr. af det primærkommunale statstilskud til fordeling til vanskeligt stillede kommuner samt til at foretage en yderligere forhøjelse af puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner for 2003 med 100 mill. kr. Ministeren bemyndiges herudover til i 2003 at videreføre forhøjelsen af puljen på 60 mill.kr. fra 2002, svarende til 61,9 mill.kr. i 2003”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til for tilskudsåret 2003 at yde et særligt tilskud til kommuner til dækning af tab i forbindelse med ændring af folkeskoleloven (ændring af taksterne for vidtgående specialundervisning), jf. lov nr. 485 af 31. maj 2000.

Stk. 2. Tilskuddet ydes til kommuner med tab på mere end 0,1 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, således som disse tab er beregnet

af Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Tilskuddet udgør i alt 8,9 mill. kr.

Stk. 3. Der afsættes herudover en pulje på 12 mill. kr. til finansiering af tilskud, der kan ydes til kommuner efter ansøgning.

Stk. 4. Summen af de ydede tilskud fragår i 2003 det samlede kommunale tilskud, jf. § 10 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01.

Finansministeren bemyndiges til, som midtvejsregulering vedrørende medicingarantien for 2002, at foretage en permanent forhøjelse af statstilskuddet til amtskommunerne på 823,0 mill.kr. fra 2002.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01.

Finansministeren bemyndiges til, som endelig regulering vedrørende medicingarantien for 2001, at foretage en midlertidig forhøjelse af statstilskuddet til amtskommunerne på 764,0 mill.kr. i 2002”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fordele et statsligt tilskud på 500 mill. kr. i 2002 til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det kommunale bloktilskud med 6,0 mill.kr i 2002, som efterregulering af ændring af Apotekerloven med virkning fra 1/10 2001 (dosisdispensering).”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det kommunale bloktilskud, som efterregulering af lov nr. 284 af 25/4 2001 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og andre love (Ændring af reglerne om fleksjob, ledighedsydelse, sagsbehandling mv.).”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det amtskommunale bloktilskud, som efterregulering af lov nr. 1315 af 20/12 2002. Amterne fik med denne lov pålagt opgaver på tandplejeområdet (Amtstandplejen) til behandling af sindslidende og særligt syge.”

Der søges endvidere tilslutning til, at der på lov om tillægsbevilling for finansåret 2002 optages følgende tekstanmærkninger under §15:

”Tekstanmærkning ad 15:

Socialministeren bemyndiges til at korrigere udgifterne til det særlige tilskud til børn og unge i særlige dagtilbud eller klubtilbud, børn og unge anbragt uden for hjemmet og familier i døgntilbud. Korrektio-

nen sker som følge af, at kommunerne har fået mulighed for at rette fejl og mangler i den tidligere opgørelse af antallet børn, unge eller familier kommunerne kan få tilskud til.

Københavns og Frederiksberg kommuners andel af korrektionen svarer til deres andel af det samlede primærkommunale beskatningsgrundlag det pågældende år og udbetales som særtilskud efter overførsel til § 16.”

Endvidere søges der om tilslutning til, at der i 2002 og 2003 til konto 16.91.12 overføres 500 mill.kr. fra konto 15.11.79.30:

§ 16.91.12. Særtilskud til kommuner	500,0 mill.kr.
§ 15.11.79.30. Reserver og budgetregulering.....	-500,0 mill.kr.

Endvidere søger Finansministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at statens tilskud til kommuner og amtskommuner for finansåret 2003 fastsættes til henholdsvis 24.219,8 mill.kr. og 9.133,3 mill.kr. På finanslov for finansåret 2003 optages således følgende:

§ 16.91.01. Amtskommunerne.....	9.133,3 mill.kr.
§ 16.91.11. Kommunerne	24.219,8 mill.kr.

Endvidere søges der om tilslutning til, at tilskuddet til vanskeligt stillede amter og kommuner forøges med henholdsvis 19,7 mill.kr og 180 mill.kr.:

§ 16.91.01. Amtskommunene	-19,7 mill.kr.
§ 16.91.02. Særtilskud til amtskommuner.....	19,7 mill.kr.
§ 16.91.11. Kommunerne	-80,0 mill.kr.
§ 16.91.12. Særtilskud til kommuner	180,0 mill.kr.

På finanslov for finansåret 2003 optages følgende tekstanmærkninger under § 16:

”Tekstanmærkning ad §16

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at undlade at kræve tilbagebetaling i 2003 af de udsatte skatteafregninger vedr. 1989 og 1990 for Københavns Kommune, jf. kildeskattelovens § 64 A, uanset at det vurderes, at der vil være overskud i kommunens økonomi i 2003.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.02 og 16.91.02.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at overføre 19,7 mill. kr. af det amtskommunale statstilskud for 2003 til fordeling til

vanskeligt stillede amtskommuner, således at puljen udgør 80 mill.kr. Puljen fordeles efter ministerens skøn til de amtskommuner der må anses for økonomisk vanskeligt stillede."

Tekstanmærkning ad 16.91.11 og 16.91.12.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at overføre 80 mio. kr. af det primærkommunale statstilskud for 2003 til fordeling til vanskeligt stillede kommuner samt til at foretage en yderligere forhøjelse af puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner for 2003 med 100 mill. kr. Ministeren bemyndiges herudover til i 2003 at videreføre forhøjelsen af puljen på 60 mill.kr. fra 2002, svarende til 61,9 mill.kr. i 2003."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11.

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fordele et statsligt tilskud på 500 mill. kr. i 2003 til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet."

"Tekstanmærkning ad 16.91.01, 16.91.11, 16.95.01 og 38.11.01.

Indenrigs- og sundhedsministeren og skatteministeren bemyndiges til i 2003 at udskyde efterreguleringen af skatteindtægter, generelle tilskud og skatterestancer mv. fra 4. kvartal i 2003 til 1. kvartal i 2004. Udskydelsen omfatter efterregulering af skat i henhold til §§ 16, 16 a og 16 b i lov om kommunal indkomstskat, efterregulering af tilskuds- og udligningsbeløb i henhold til § 33, stk. 11, i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner og efterregulering af bidrag til den kommunale momsudligningsordning i henhold til § 3, stk. 4, i lov om udligning af visse kommunale og amtskommunale udgifter til merværdiafgift og om det kommunale moms-fond."

"Tekstanmærkning ad 16.91.11.

Indenrigsministeren yder for tilskudsåret 2003 et særligt tilskud til kommuner til dækning af tab i forbindelse med ændring af folkeskoleloven, jf. lov nr. 485 af 31. maj 2000.

Stk. 2. Tilskuddet ydes til kommuner med tab på mere end 0,1 pct. af kommunens beskatningsgrundlag, således som disse tab er beregnet af Indenrigsministeriet. Tilskuddet udgør i alt 8,9 mill.kr.

Stk. 3. Der afsættes herudover en pulje på 12 mill.kr. til finansiering af tilskud, der kan ydes til kommuner efter ansøgning.

Stk. 4. Summen af de ydede tilskud fragår i 2003 det samlede kommunale tilskud, jf. § 10 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner."

”Tekstanmærkning ad 16.91.01

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det amtskommunale bloktilskud i 2003 med et acontobeløb på 340,5 mill.kr., som forskud på efterreguleringen af DUT-sagen vedr. den sociale finansieringsreform. Beløbet modregnes i efterreguleringen vedr. finansieringsreformen i 4. kvartal 2003, som optages på næste års bloktilskudsaktstykke.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det kommunale bloktilskud midlertidigt med 1.293,7 mill.kr i 2003 til finansiering af det højere udgiftsniveau i kommunernes reviderede budgetter i forhold til det forudsatte i 2002-aftalen.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01

Indenrigs- og sundhedsministeren bemyndiges til at fordele 340,5 mill.kr. af statstilskuddet efter aktiviteten i sygehusvæsenet. Beløbet overføres til § 16.51.72.20 Aktivitetsafhængig pulje til merbehandling på sygehusområdet. ”

”Tekstanmærkning ad 16.91.11

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det kommunale bloktilskud, som efterregulering af lov nr. 284 af 25/4 2001 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og andre love (Ændring af reglerne om fleksjob, ledighedsydelse, sagsbehandling mv.)”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01

Finansministeren bemyndiges til at forhøje det amtskommunale bloktilskud, som efterregulering af lov n.r 1315 af 20/12 2000. Amterne fik med denne lov pålagt opgaver på tandplejeområdet (Amtstandplejen) til behandling af sindslidende og særligt syge.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01

Finansministeren bemyndiges til, som midtvejsregulering vedrørende medicingarantien, at foretage en permanent forhøjelse af statstilskuddet til amtskommunerne på 823,0 mill.kr. fra 2002”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01

Finansministeren bemyndiges til at give amterne en delvis garanti for medicinudgifterne, som indebærer, at halvdelen af en eventuel afvigelse mellem skønnet for de 14 amters udgifter til medicintilskud på 5.536 mill.kr. i 2003, og udgifterne i amternes regnskaber for 2003 reguleres over bloktilskuddet i 2004, med en foreløbig regulering ved midtvejsreguleringen i 2003.”

”Tekstanmærkning ad 16.91.01 og 16.91.11.

I forbindelse med videreførelsen af det fælles offentlige Projekt Digital Forvaltning bemyndiges finansministeren til at overføre 5 mill.kr. af

det primærkommunale og 5 mill.kr af det amtskommunale statstilskud i 2003 til §07.11.04.”

På finanslov for finansåret 2003 optages følgende tekstanmærkninger under § 15:

”Tekstanmærkning ad 15:

Socialministeren bemyndiges til at korrigere udgifterne til det særlige tilskud til børn og unge i særlige dagtilbud eller klubtilbud, børn og unge anbragt uden for hjemmet og familier i døgntilbud. Korrektionen sker som følge af, at kommunerne har fået mulighed for at rette fejl og mangler i den tidligere opgørelse af antallet børn, unge eller familier kommunerne kan få tilskud til.

Københavns og Frederiksbergs kommuners andel af korrektionen svarer til deres andel af det samlede primærkommunale beskatningsgrundlag det pågældende år og udbetales som særtilskud efter overførsel til § 16.”

Statsgaranteret udskrivningsgrundlag

Herudover anmodes om tilslutning til, at fremskrivningsprocenten fra det faktiske selvangivne udskrivningsgrundlag for 2000 til statsgarantien for det selvangivne udskrivningsgrundlag for 2003 fastsættes til 13,0 pct., jf. lov om kommunal indkomstskat.

Endelig anmodes om tilslutning til, at fremskrivningsprocenten for statsgarantien for ejendomsværdiskat fra 2000 til 2003 fastsættes til 29,7 pct. jf. lov om kommunal og amtskommunal ejendomsværdiskat.

Thor Pedersen

/ Kristian Wendelboe

Bilag 1
Regulering af de generelle tilskud til kommunerne

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
I. Overført tilskudspulje				
Permanent tilskud, jf. Akt 269 af 27. juni 2001	25.556,6	23.523,9	30.446,1	30.446,1
Pris- og lønregulering				
- Opregulering	-	732,5	732,5	732,5
- Efterregulering	-	732,5	-	-
I alt	25.556,6	24.988,9	31.178,6	31.178,6
II. Budgetgaranti				
Regulering vedr. 1999-2000				
- Opregulering	-	27,4	27,4	27,4
Regulering vedr. 2000-2001				
- Opregulering	-	-421,2	-421,2	-421,2
- Efterregulering	-	-1.752,5	-	-
Regelændringer 2001-2002	-12,1	-12,5	-12,5	-12,5
Regulering vedr. 2002-2003	-	576,9	576,9	576,9
I alt	-12,1	-1.581,9	170,6	170,6
III. Lov- og cirkulæreprogram				
<i>Finansministeriet</i>				
Efterregulering lov om tjenestemænd i folkeskolen..	11,7	12,0	12,0	12,0
Den digitale Taskforce (projektbevilling)	-	-5,0	-	-
I alt	11,7	7,0	12,0	12,0
<i>Økonomi- og Erhvervsministeriet</i>				
Tillæg nr. 3 af 24/9 2001 til bygningsreglementet 1998 (Bebyggelsesregulerende bestemmelser mv.) ...				
Efterregulering af byfornyelsesrammen	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Efterregulering af byfornyelsesrammen	-	-	-	9,1
Lov nr. 381 af 10/6/1997, efterregulering af by- fornyelsesrammen	-	-	-	-35,5
Efterregulering vedr. ny lov om byfornyelse pr. 1/1 2001 (konsekvenser på direkte støtte)	-	-	-	-92,3
Efterregulering vedr. ændring af almenboligloven pr. 1/1 2002 (servicearealer)	-	-	-	69,4
Lov nr. 41 af 28/2 2002. Ændring af almenbolig- og ældreboligloven (flere støttede private andelsbo- liger) (1)	-	30,1	56,5	48,9
Lov nr. 29 af 7/2 2002 om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsbolio- ger mv. og realkreditloven (Nedsættelse af grund- kapitalindsuddet)	-198,0	-	-	-
Lov om vedvarende energikilder (ophævelse af regler om solvarmepligt)	-1,9	-2,0	-2,0	-2,0

AFTALER OM DEN KOMMUNALE ØKONOMI FOR 2003

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
Reduktion af byfornyelsesrammen på 750 mill.kr. fra 2.000 mill.kr til 1.250 mill.kr på Finanslov 2002 (1).....	-8,6	-36,4	-111,0	-182,6
I alt	-209,9	-9,7	-57,9	-186,6
<i>Skatteministeriet</i>				
L180 Forslag til lov om ændring af vurderingsloven, skattestyrelsesloven og andre skattelove (Forenkling og modernisering af vurderingsorganisationen og vurderingsprocessen m.v.).....	-	-144,1	-144,1	-144,1
I alt	0,0	-144,1	-144,1	-144,1
<i>Socialministeriet</i>				
Lov nr. 285 af 25/4 2001 om ændring af lov om social pension og andre love (Førtidspensionsreformen) (*) (1)	-	-	-	2,3
Lov nr. 287 af 12/5 1999 om ændring af lov om social pension (nedsættelsen af folkepensionsalderen fra 67 år til 65 år) (1)	-	-	-	56,8
Lov nr. 288 af 12/5 1999 om ændring af div. love (konsekvensændringer som følge af nedsættelsen af folkepensionsalderen fra 67 år til 65 år) (1)	-	-	-	-18,6
Lov nr. 343 af 8/5 2002 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om social pension (genindførelse af efterlevelsespension mv.)	-21,9	-22,5	-22,5	-22,5
Lov nr. 402 af 6/6 2002 om ændring af lov om leje af almene boliger, lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, lov om individuel boligstøtte og lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger mv. (Overførsel af tidssvarende plejehjem mv.)	-	-38,6	-81,6	-85,7
Lov nr. 400 af 6/6 2002 om ændring af lov om social service (Revision af og udvidelse af ledsageordningen, udvidelse af adgangen for fysisk og psykisk handicappede til selv at vælge hjemmehjælp).....	2,0	5,7	7,2	14,0
Lov nr. 397 af 6/6 2002 om ændring af lov om social service (Ansættelse til pasning af nærtstående, med handicap mv.).....	1,1	4,7	4,7	4,7
Lov nr. 147 af 25/3 2002 om ændring af lov om individuel boligstøtte (Refusion for boliger til flygtninge).....	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ændret praksis om følge af Ankestyrelsens afgørelse om advokatbistand (SM C-3-01)	0,3	0,3	0,3	0,3
Efterregulering vedr. boligstøtterreform (BS-2000)...	-	-	-	-30,8
Efterregulering vedr. ny byfornyelseslov pr. 1/1 2002 (Boligstøttekonsekvensen)	-	-	-	6,2
Tilskud til kommuner på 75.000 kr. pr. barn, ung eller familie i ophold (2).....	-70,9	-70,9	-	-
Ændring af bekendtgørelse om social pension (Ændring af reglerne om varmetillæg) (1).....	2,5	7,7	7,7	7,9

BLOKTILSKUDSAKTSTYKKE

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
Korrektion for refusion vedrørende overgangsordning for indførelse af grundtakst finansiering (Ansættelse til pasning af nærtstående med handicap mv.).....	1,0	4,0	-	-
Korrektion vedrørende P/L regulering af tilskud til kommuner på 75.000 kr. pr. barn, ung eller familie i ophold.....	-	33,3	-	-
Lov nr. 489 af 7/6-01 om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejerskeordninger. (Indførelse af en grundtakstmodel for visse sociale ydelser i stedet for delt finansiering) (særtilskudspulje i overgangsperioden).....	-	-	-	163,3
Lov nr. 489 af 7/6-01 om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejerskeordninger. (Indførelse af en grundtakstmodel for visse sociale ydelser i stedet for delt finansiering) (handleplaner, redegørelser mv.)	-	-	-	-4,7
I alt	-86,4	-76,8	-84,7	92,6
<i>Indenrigs- og Sundhedsministeriet</i>				
Aftale om behandling af patienter med sekundær sklerose	-	-	-	2,8
Ret til sundhedsydelser for udsendte til lande udenfor EØS.....	0,6	0,2	0,2	0,2
Dosisdispensering - korrektion af regulering.....	6,0	-	-	-
Lov om ændring af forskellige love som følge af sammenlægningen af de bornholmske kommuner...	-	-10,3	-10,3	-10,3
I alt	6,6	-10,1	-10,1	-7,3
<i>Beskæftigelsesministeriet</i>				
Lov nr. 284 af 15/4 2001 om ændring af lov om aktiv socialpolitik og andre love (Ændring af regler om fleksjobs, ledighedsydelse, sagsbehandling mv. (1).....	-	-	-	64,4
Bekendtgørelse nr. 575 af 21/06 2001 om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde samt ændring i bkg. om sikkerhedsgruppens arbejdsmiljøuddannelse	-0,2	-	-	-
Bekendtgørelse nr. 576 af 21/6 2001 om bygherrens pligter	1,3	0,3	0,3	0,3
Bekendtgørelser om udbyderansvar	1,0	1,0	1,0	1,0
AT-vejledning F.2.2. Sikkerhedsorganisation for ansatte på særlige vilkår på beskyttede værksteder, aktiveringsprojekter, produktionsskoler mv.	1,7	0,6	0,7	0,7
Efterregulering af præmieringsordning (*).....	84,3	-	-	-
Ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om aktiv socialpolitik, lov om fleksydelse og lov om integration af udlændinge i Danmark.....	2,4	2,9	3,0	3,2

AFTALER OM DEN KOMMUNALE ØKONOMI FOR 2003

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
Ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov mv., lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om børnepasningsorlov (Udvidelse af barselsorloven og ændring af børnepasningsorloven)	-8,2	-32,1	-39,3	-51,7
Arbejdsskadestyrelsens ændrede kriterier for anerkendelse af lænderygtildelser for personer ansat i plejesektoren (1).....	-	-	-	3,7
Fleksjobs	15,0	30,9	45,5	54,5
I alt	97,3	3,6	11,2	76,2
<i>Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration</i>				
Lovforslag L152 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven m.fl. (Afskaffelse af de factoflygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse mv.) (*).....	2,0	-	-	-
I alt	2,0	0,0	0,0	0,0
<i>Undervisningsministeriet</i>				
Praktiklæreruddannelse	7,4	11,1	11,1	3,4
Efterregulering af finansieringsomlægningen i 1997 for en række efteruddannelseskurser inden for de videregående uddannelser	10,5	23,6	23,6	23,6
Reform af de mellemlange sundhedsuddannelser (1).....	-	-	-	-20,0
Overgangsordning for de mellemlange videregående uddannelser	-13,0	-25,4	-11,8	-
Ændringer af lov om folkeoplysning (Ændrede tilskudsregler).....	-23,1	-196,8	-196,8	-196,8
Reform af daghøjskolerne (kommunalisering)	-	-	65,5	54,8
Afvikling af den fri ungdomsuddannelse	-4,0	-8,2	-12,3	-16,5
Ændring af folkeskoleloven om kommunernes pligt til at udbyde modersmålsundervisning og om forøget dansksproglig indsats i førskolealderen (1)...	-7,0	-43,9	-43,9	-47,0
Øget tilskud til skolefritidsordninger på frie grundskoler (*).....	34,1	36,5	37,9	39,1
Bekendtgørelse nr. 1117 af 28/12 2001 om opfølgning på evaluering ved Danmarks Evalueringsinstitut mv.	1,0	1,0	1,0	1,0
Lov nr. 175 af 30/3 2002 om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne mv.	-	6,2	6,2	6,2
I alt	5,9	-196,0	-119,7	-152,2
<i>Miljøministeriet</i>				
Lov nr. 476 af 7/6 2001 om kolonihaver og lov nr. 477 af 7/6 2002 om ændring af lov om planlægning og jordkøbsloven (Planlægning og kolonihaver mv.).....	4,3	-	-	-

BLOKTILSKUDSAKTSTYKKE

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
Bekendtgørelse om begrænsning af emissioner fra flygtige organiske forbindelser (VOC) fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg.....	0,8	0,5	0,5	0,5
Ændring af bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.....	3,2	3,3	3,3	1,6
Forslag til lov om ændring af lov om planlægning (Ændring af reglerne om landzoneadministration og reglerne for planlægning til butikformål).....	7,1	22,0	22,0	22,0
Forslag til lov om ophævelse af lov om Den Grønne Fond, lov om pulje til grøn beskæftigelse, lov om støtte til forureningstruede vandindvindinger og ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om Ørestaden mv.....	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7
I alt	14,9	25,1	25,1	23,5
IV. Andre reguleringer				
Forhøjelse af puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner	-	-80,0	-	-
Bloktilskudsforhøjelse - niveauekorrektion som følge af overskridelsen af 2002-aftalen	-	1.293,7	-	-
Regulering vedr. rentetillæg til forskelsbeløb af kildeskat vedr. 1999.....	0,8	-	-	-
I alt	0,8	1.213,7	0,0	0,0
Total	25.387,4	24.219,8	30.981,1	31.063,4

*) Kompensationsbeløbet efterreguleres i henhold til parternes skriftlige aftale.

- 1) Permanent udgiftsniveau nås efter BO-periodens udløb. Punktet medtages på følgende års aktstykker.
- 2) Skal ikke P/L opregnes fra 2002 til 2003 - jf. aftale mellem Socialministeriet og KL

Bilag 2

Regulering af de generelle tilskud til amtskommunerne

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
I. Overført tilskudspulje				
Permanent tilskud, jf. Akt 269 af 27. juni 2001	8.081,8	7.441,5	7.330,9	7.330,9
Pris- og lønregulering				
- Opregulering		419,3	419,3	419,3
- Efterregulering		419,3		
I alt	8.081,8	8.280,1	7.750,2	7.750,2
II. Lov- og cirkulæreprogram				
<i>Finansministeriet</i>				
Efterregulering af lov om tjenestemænd i folke- skolen	0,5	0,5	0,5	0,5
Den digitale Taskforce (projektbevilling)	-	-5,0	-	-
I alt	0,5	-4,5	0,5	0,5
<i>Økonomi- og Erhvervsministeriet</i>				
Efterregulering vedr. ændring af almenboligloven pr. 1/1 2002 (servicearealer)	-	-	-	1,4
I alt	0,0	0,0	0,0	1,4
<i>Justitsministeriet</i>				
Lov nr. 463 af 7/6 2001 om ændring af lov om erstatningssansvar mv.	5,0	51,5	92,6	149,2
I alt	5,0	51,5	92,6	149,2
<i>Socialministeriet</i>				
Lov nr. 285 af 25/4 2001 om ændring af lov om social pension og andre love (Førtidspensionsre- formen) (*) (1)	-	-	-	-67,6
Lov nr. 288 af 12/5 1999 om ændring af div. love (konsekvensændringer som følge af nedsæt- telsen af folkepensionsalderen fra 67 år til 65 år) (1)	-	-	-	-1,1
Lov nr. 402 af 6/6 2002 om ændring af lov om leje af almene boliger, lov om leje, lov om midler- tidig regulering af boligforholdene, lov om indi- viduel boligstøtte og lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger mv. (Overførsel af tidssvarende plejehjem mv.)	-	-2,0	-3,9	-3,9
Brugerbetaling for madlavning til udviklings- hæmmede (SM C-46-01)	21,0	21,6	21,6	21,6
Lov nr. 273 af 8/5 2002 om ændring af lov om social service (Forhøjelsen af tilskud til høreappa- rater)	9,1	18,7	18,7	18,7

BLOKTILSKUDSAKTSTYKKE

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
Lov nr. 489 af 7/6-01 om ændring af lov om social service og lov om hjemmesygeplejerskeordninger. (Indførelse af en grundtakstmodel for visse sociale ydelser i stedet for delt finansiering) (udv.råd mv.)	-	-	-	-16,1
I alt	30,1	38,4	36,4	-48,4
<i>Indenrigs- og Sundhedsministeriet</i>				
Udligning vedr. behandling af bløderpatienter	-	-33,3	-	-
Vejledning om indsats for vold og voldtægtsramte kvinder	3,6	1,2	1,2	1,2
Ret til sundhedsydelser for udsendte til lande udenfor EØS	3,1	1,2	1,2	1,2
Efterregulering af økonomiske konsekvenser af adgang til forskningsmæssig behandling i udlandet (*)	-16,3	-	-	-
Nedsættelse af apotekernes bruttoavance	-22,0	-22,6	-22,6	-22,6
Amtstandpleje - regulering som følge af nye oplysninger	10,0	5,1	5,1	5,1
Lov nr. 143 af 25/3 2002 om ændring af lov om sygehusvæsenet	15,0	15,4	15,4	15,4
Hjælp til sklerose patienter		3,3	3,3	3,3
I alt	-6,6	-29,6	3,7	3,7
<i>Beskæftigelsesministeriet</i>				
Bekendtgørelse nr. 576 af 21/6 2001 om bygherrens pligter	0,5	0,1	0,1	0,1
Bekendtgørelse om udbyderansvar	0,5	0,5	0,5	0,5
Gebyrbelagt tilsyn - bkg. 733 maj 2001	0,1	-	-	-
AT-vejledning F.2.2. Sikkerhedsorgansiation for ansatte på særlige vilkår på beskyttede værksteder, aktiveringprojekter, produktionsskoler mv.	1,3	-	0,1	0,1
BST	5,4	52,2	52,2	52,2
Efterregulering af præmieringsordning (*)	19,0	-	-	-
Arbejdsskadestyrelsens ændrede kriterier for anerkendelse af lænderygglidelser for personer ansat i plejesektoren (1)	-	-	-	1,5
I alt	26,8	52,8	52,9	54,4
<i>Undervisningsministeriet</i>				
Praktiklærerruddannelse	0,1	0,2	0,2	0,1
Efterregulering af finansieringsomlægningen i 1997 for en række efteruddannelseskurser inden for de videregående uddannelser	0,1	0,2	0,2	0,2
Reform af de mellemlange sundhedsuddannelser (1)	-	-	-	-76,7
Overgangsordning for de mellemlange videregående uddannelser	-52,2	-101,5	-47,1	-
Reform af daghøjskolerne (kommunalisering)	0,0	1,2	1,2	1,2
Afvikling af den fri ungdomsuddannelse	-1,8	-3,8	-5,8	-7,6
Ændring af pædagogikumordning	15,6	28,5	23,2	19,7

AFTALER OM DEN KOMMUNALE ØKONOMI FOR 2003

Mill.kr.	Korrigeret pulje 2002 (02-pl)	Foreløbig pulje 2003 (03-pl)	BO 2004 (03-pl)	BO 2005 (03-pl)
Bekendtgørelse om matematik på sproglig linie	5,9	14,5	10,7	10,7
Bekendtgørelse nr. 1117 af 28/12 2001 om opfølgning på evaluering ved Danmarks Evalueringsinstitut mv.	1,0	1,0	1,0	1,0
Lov nr. 175 af 30/3 2002 om gennemsigthed og åbenhed i uddannelserne mv.	-	1,0	1,0	1,0
Reform af ernæringsuddannelserne.....	-	-3,9	-5,8	-5,7
I alt	-31,3	-62,5	-21,1	-56,0
<i>Kulturministeriet</i>				
Ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.....	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
I alt	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
<i>Miljøministeriet</i>				
Ændring af bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg	0,5	0,5	0,5	-
Forslag til lov om ændring af lov om planlægning (Ændring af reglerne om landzoneadministration og reglerne for planlægning til butikformål)	-7,1	-22,0	-22,0	-22,0
Bekendtgørelse om udførelse og sløjfing af boringer på land.....	0,3	0,3	0,3	0,3
Ændring af lov om miljøbeskyttelse (Anlæg for deponering af affald) (1).....	1,4	1,2	1,4	-
Forslag til lov om ophævelse af lov om Den Grønne Fond, lov om pulje til grøn beskæftigelse, lov om støtte til forureningstruede vandindvindinger og ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og lov om Ørestaden mv.....	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7
I alt	-5,4	-20,7	-20,5	-22,4
<i>Trafikministeriet</i>				
Afmærkning af vejarbejder	1,7	1,7	1,7	1,7
I alt	1,7	1,7	1,7	1,7
III. Andre reguleringer				
Forhøjelse af puljen til særligt vanskeligt stillede amter.....	-	-19,7	-	-
Acontobeløb vedr. sociale udgifter, som forskud på efterregulering af DUT-sagen vedr. den sociale finansieringsreform	-	340,5	-	-
Aktivitetsafhængig pulje til merbehandlinger på sygehusområdet.....	-	-340,5	-	-
Midtvejsregulering af garanti vedr. medicin 2002...	823,0	846,9	846,9	846,9
Endelig regulering af garanti vedr. medicin 2001 ...	764,0			
I alt	1.587,0	827,2	846,9	846,9
Total	9.688,6	9.133,3	8.742,4	8.680,3

*) Kompensationsbeløbet efterreguleres i henhold til parternes skriftlige aftale.

1) Permanent udgiftsniveau nås efter BO-periodens udløb. Punktet medtages på følgende års aktstykker.